

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BRAȘOV
- Secția penală -
DOSAR NR. 218/64/2022

Î N C H E I E R E

Ședința nepublică din data de 14 iunie 2022

Instanța constituită din:

Complet de judecată AT5-2018:

Președinte – (...) - judecător
Judecător – (...)

Grefier – (...)

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public – procuror (...) din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – D.I.I.C.O.T. – Serviciul Teritorial Brașov

Pe rol fiind soluționarea contestațiilor în anulare declarate de contestatorii (...), împotriva Deciziei penale cu nr. 345/Ap/10.05.2022 pronunțată de Curtea de Apel Brașov, în dosarul cu nr. 49/1372/2019.

Dezbaterile în cauza de față s-au desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 369 Cod Procedură penală, în sensul că toate afirmațiile, întrebările și susținerile celor prezenți, inclusiv ale președintelui completului de judecată au fost înregistrate cu mijloace tehnice audio.

La apelul nominal făcut în ședința publică: contestatorul (...) este prezent personal în sala de judecată, aflându-se în executarea pedepsei în Penitenciarul Codlea, fiind asistat de apărător ales – avocat (...) din cadrul Baroului Covasna care depune la dosar împuternicire avocațială; contestatorul (...) este prezentat prin intermediul videoconferinței realizate cu Penitenciarul Gherla, acesta fiind asistat de apărător ales Iordache Ion; contestațoarea (...) este prezentată prin intermediul videoconferinței realizate cu Penitenciarul Tîrgșor, aceasta fiind asistată de apărător ales – avocat (...). Este lipsă reprezentantul (...).

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a expus referatul cauzei de către grefierul de ședință care învederează instanței modalitatea de îndeplinire a procedurii de citare, înaintarea dosarului cu nr. 49/1372/2019 de către T.M.F., cu toate dosarele componente; precum și faptul că prin intermediul Compartimentului Registratură, în data de 9 iunie 2022, (...) înaintează la dosar un memoriu. Au fost înaintate în vederea discutării reunirii la cauza de față, dosarele Curții de Apel Brașov – Secția Penală cu nr.: 264/64/2022 și 276/64/2022.

Instanța aduce la cunoștința contestatorilor și apărătorilor acestora faptul că au fost înaintate în vederea discutării reunirii la cauza de față, dosarele Curții de Apel Brașov – Secția Penală cu nr.: 264/64/2022 și 276/64/2022. Instanța pune în discuție această problemă, cu titlu de chestiune prealabilă.

Apărătorul ales al contestatorului (...), avocat (...) solicită reunirea dosarelor, având în vedere faptul că între ele există o strânsă legătură, toți sunt inculpați în același dosar în care s-a pronunțat hotărârea atacată, urmând ca dosarele să fie reunite sub nr. dosarului 218/64/2022.

Apărătorul ales al contestatei (...), avocat (...) opinează în sens contrar. Astfel, arată faptul că întotdeauna art. 43 Cod procedură penală arată că se poate face o reunire a cauzelor atunci când există o bună înfăptuire a justiției. Or, domnul avocat invocă contrariul.

Astfel, susține că atât la fond cât și în apel contestatoarea a fost băgată într-un amalgam de fapte sau nefapte, nefiind niciodată individualizate. Și aceasta cu toate că apărarea a solicitat în mod expres în apel să fie identificată data de consumare a fiecărei infracțiuni. Ca atare, dacă până acum nu a fost înfăptuită justiția așa cum trebuie, apărarea consideră că dosarul cu nr. 264/64/2022 al Curții de Apel Brașov, în care (...) are calitatea de contestatoare, ar trebui să se judece separat.

Apărătorul contestatorului (...), avocat (...) susține că ambele teze sugerate de către ceilalți avocați sunt perfect plauzibile în cauză. În esență, arată faptul că, la adăpostul unei perioade foarte îndelungate, 2005-2022 (când s-a judecat dosarul), sunt puse amalgamat, fără să poată fi distinse infracțiuni/consumări, pentru fiecare în parte. Prin urmare, abordarea individuală a fiecăruia, pe criteriile care sunt date, s-ar impune. În același timp, concluziile domnului avocat sunt în sensul în care este perfect plauzibilă și teza avocatului (...), ca aceste trei cauze să fie reunite, pentru că, constituirea grupului îi privește pe toți trei. Este un trafic de minoră, care îl privește pe (...) și există și proxenetismul – unde instanțele s-au pronunțat cumva în 2013 – au fost invocate niște aspecte. Concluzionând, este lăsată la aprecierea instanței reunirea cauzelor, apărarea apreciind totuși că cele trei cauze trebuie reunite, pentru a fi evitate soluții contradictorii, dar cu reținerea tezei sugerate de av. (...), în sensul analizării fiecărui caz în parte, pe criteriile de admisibilitate în principiu și în fond să fie tratate individual și autonom (de fapt, se arată că autonomia lipsește pentru cele trei infracțiuni reținute în cauză, ele s-au judecat de-a valma: 2005-2016 s-au săvârșit fapte penale și toți au fost condamnați).

Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public consideră că se impune reunirea cauzelor, fiind incident art. 43 alin. 2 lit. b Cod procedură penală. Inculpații au fost condamnați pentru grup infracțional organizat, din care fac parte toți cei trei inculpați contestatori, cei care au făcut contestațiile. Astfel că se impune reunirea cauzelor.

După deliberare, Curtea apreciază că, dincolo de eventuala coparticipare a contestatorilor la infracțiunile pentru care au fost condamnați, precum și de infracțiunea unică car a făcut obiectul dosarului de grup infracțional organizat, consideră că, dată fiind cauza parțial comună a celor trei dosare cu obiect contestație în anulare, relativ la aplicarea cauzei de încetare a procesului penal, în scopul soluționării unitare a celor trei contestații în anulare, constată că există o legătură între acestea și reunirea cauzelor se impune pentru o mai bună înfăptuire a justiției. Așa fiind, *în temeiul art. 43 alin. 2 lit. c Cod procedură penală, Curtea dispune reunirea cauzelor cu nr. 264/64/2022 și 276/64/2022 la dosarul de față cu nr. 218/64/2022 al Curții de Apel Brașov.*

Astfel cum se poate observa din cererile de contestație în anulare, instanța constată că acestea sunt întemeiate, printre altele, pe cauza de încetare a procesului penal, constând în prescripția răspunderii penale, prevăzută de art. 426 alin. 1 lit. b Cod procedură penală, motiv pentru care pune în discuție *formularea unei cereri de pronunțare a unei hotărâri preliminare, în dezlegarea unei chestiuni de drept*, care se vor dezbate la acest termen, inclusiv sub aspectul formulării concrete a acestora, după cum urmează:

Întrebarea cu nr. 1: în aplicarea dispozițiilor art. 426 alin. 1 lit. b Cod procedură penală, astfel cum au fost interpretate prin Decizia cu nr. 10/2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe decizia Curții Constituționale a României cu nr. 358/26.05.2022 poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal, conform Deciziei anterioare a Curții Constituționale a României cu nr. 297/2018?

În situația unui răspuns afirmativ la prima întrebare, întrebarea următoare vizează următoarele:

Întrebarea cu nr. 2: dacă dispozițiile art. 155 alin. 1 Cod procedură penală se interpretează în sensul că își mențin efectul întreruptiv de prescripție aceste dispoziții, produsă anterior datei de 25.06.2018, când a fost publicată Decizia Curții Constituționale a României cu nr. 297/2018?

Apărătorul ales al contestatorului (...), avocat (...), cu referire la prima întrebare formulată de instanță, arată faptul că această Decizie cu nr. 10/2017 a arătat expres faptul că nu poate să facă obiectul de analiză al instanței care soluționează contestația în anulare, dacă în prealabil a fost analizată această chestiune de instanța care a pronunțat decizia definitivă – Curtea de Apel Brașov. Însă, se arată că mai există și a doua condiție. Astfel, nu este suficient să o fi analizat, mai trebuie să fie îndeplinită și condiția *sine qua non*, tot în decizia ÎCCJ 10/2017 se arată: instanța de apel nu a dezbătut incidența cauzei de încetare a procesului penal. Domnul avocat apreciază că prin încheierea din 10 ianuarie nu s-a dezbătut (nu s-a pus în discuție această problemă, în contradictoriu cu toate părțile, pentru ca fiecare să își expună un punct de vedere referitor la această problemă). Astfel, doi participanți la procesul penal nu și-au spus punctul de vedere, ceea ce echivalează cu o lipsă a dezbaterii: av. care a reprezentat interesele firmei (...) de la dezbaterile unei cauze care a durat 5 sau 6 ore s-a retras din sală, ea nu a mai exprimat niciun punct de vedere cu privire la problema prescripției speciale, în lumina Deciziei 297/2018 (doamna avocat a spus doar că este de acord cu toate apelurile, dar nimeni din apel nu a invocat această chestiune, deci nu a fost discutată în contradictoriu cu toate părțile). De asemenea, se arată că din lecturarea acestei încheieri se poate observa că nici alți participanți nu au exprimat opinii. Prin urmare, se solicită adăugarea unui adagiu primei întrebări și anume: „...dacă nu a fost pusă în discuție în contradictoriu cu toate părțile această chestiune, ea mai poate fi reanalizată?” Referitor la pct. 2 dacă art. 155 își menține efectul întreruptiv, se arată faptul că Decizia CCR nu poate să suporte interpretări, pentru că este foarte clară și are chiar valoare de lege. Faptul că art. 155, care reglementează instituția prescripției speciale este neconstituțională și de la data emiterii – 26.04.2018 și până la condamnarea inculpatului din 10.05.2022, legiuitorul român nu a intervenit în acest sens pentru a adapta norma de drept la această decizie. Așadar nu au existat decât termene generale de prescripție, care nu s-au întrerupt. Apărarea arată că are interes în sensul soluționării cu celeritate a acestui dosar, cu atât mai mult cu cât este vorba despre libertatea unor persoane, care stau pe nedrept în arest. Și decizia 25/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție a spus în RIL că aceste dispoziții nu pot fi supuse îndreptării instanțelor și domnul avocat face trimitere și la art. 147 din Constituția României, în sensul că legiuitorul are competența să intervină, să pună de drept norma de drept cu decizia CCR și nu s-a întâmplat acest lucru și atunci nu există prescripție. Prin urmare, nu este necesar acest pct. 2 să mai fie dezlegat.

Apărătorul ales al contestatului (...), avocat (...) aduce aprecieri în sensul în care întrebarea nr. 1 are nevoie de o completare. Astfel, trebuie avută în vedere practica instanțelor neunitară. Și aceasta pentru că în apel domnul avocat arată că a invocat acea Decizie cu nr. 25/2017, care statua prin considerente că judecătorul național nu trebuie să interpreteze o decizie a CCR. Decizia dată pe art. 155 a CCR tocmai această chestiune o scoate în evidență. Prin urmare, Înalta Curte de Casație și Justiție ar trebui întrebată: „având în vedere practica neunitară a instanțelor de judecată, se poate...” și textul se poate continua în maniera propusă de instanță. În ceea ce privește pct. 2, se arată că răspunde CCR prin decizia pendinte – pct. 73 din decizie arată expres: pentru cauzele pentru care a intervenit prescripția între perioada Deciziei 297/2018 și până la emiterea unui act legislativ care să reglementeze această situație, nu există prescripție specială.

Apărătorul contestatului (...), avocat (...) arată că este special cazul clientului său și denotă condițiile și limitele referitoare la această sesizare a Înaltei Curte de Casație și Justiție. Inculpatul a formulat o cerere expresă, pentru că a constatat că problema prescripției,

pe care o invocase în apel în pag. 3-4, folosirea încadrărilor de după 2014, pentru a prescrie rechizitoriul după alte criterii și respectiv cererea de repunere pe rol formulată, înainte de pronunțare, unde s-a arătat că cei 10 ani prevăzuți de lege, cel puțin legat de infracțiunea legată de cele două minore, care este recunoscută prin rechizitoriu (2011-februarie 2012), era cauză care declanșa prescripția și împiedica răspunderea penală. De asemenea, apărarea arată că permite a se solicita suspendarea executării. Dacă această cerere va fi întârziată, datorită încărcăturii și având în vedere faptul că se apropie vacanța judecătorească, arată domnul avocat că se opune sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru că dorește judecarea contestației în anulare la acest moment, pentru că nu s-a discutat, nu s-a dezbătut și nu se scrie un rând despre prescripția invocată de apărare în considerentele deciziei din apel, motiv pentru care s-a formulat contestația în anulare. În subsidiar, dacă instanța va considera că există un interes colectiv al justiției ca o astfel de problemă să fie soluționată, atunci se solicită suspendarea executării pedepsei, pentru că textul de lege permite acest lucru și să fie adresate întrebările preliminare, cu toate problemele. În continuare, se arată că această speță merită să ajungă la Înalta Curte de Casație și Justiție, pe tot ce se discută despre prescripție și aceasta întrucât rechizitoriul început cu fapte din 2005, până în 2016, fără să se spună niciodată în dosar care sunt faptele intervenite după 2013, când s-a dat o soluție în legătură cu proxenetismul. Rechizitoriul este întocmit în 2016, pe o autosesizare din 2015. La momentul rechizitoriului, a autosesizării și la momentul pronunțării, minora care se considera că era minoră în 2011, trecuse de termenul de prescripție. Pentru inculpat contează să fie pus în libertate, a fost formulat și recurs în casație și pentru a da eficiență procesului echitabil, art. 6 CEDO și Constituției, hotărârii CCR, cu toate referințele soluția legală solicitată este suspendarea executării și sesizarea CCR, cu judecarea inculpaților în libertate. Suplimentar, se mai arată că ceea ce se spune că ar fi fost prostituție, a fost dezincriminat în anul 2014. S-a mers pe ideea unui proxenetism, deci s-a fabricat și dosarul a mers pe această încadrare, pentru că s-a modificat legea. Grupul organizat – scrie în rechizitoriu și în sentința primei instanțe, a fost făcut de tată, de fiu și de prietena tatălui – această (...). Pentru a exista grupul și elementele grupului au fost băgate persoane juridice, adică societăți comerciale, înființate cu voință colectivă, tot de către tată și de către fiu. Instanța de judecată în loc să rețină această teză, nu s-a discutat prescripția, cererea de repunere pe rol a fost respinsă în chiar ziua pronunțării – or, apărarea a solicitat repunerea pe rol, cu dezbateră prescripției sub toate aspectele, pentru că în încheierile de ședință nu s-a dezbătut prescripția, care era împlinită la momentul 10 mai 2022. Referitor la autonomia infracțiunilor: constituirea de grup – 1-5 ani, referitor la termenul de prescripție s-a invocat că ar fi acte care s-ar mai fi făcut după 2015, 2016. Însă dacă se deschisese urmărirea penală și deja se făceau cercetări, sunt incidente articolele de la 103 etc. Dacă se vorbește despre minori, în 2022 erau 10 ani, deci erau împlinite niște termen de prescripție. Dacă se vorbește despre proxenetism, se ridică întrebarea care lege era aplicabilă, cea veche sau legea nouă?

Avocat (...), apărătorul contestatorului (...) solicită de asemenea suspendarea executării pedepsei și arată că în toți cei 5 ani, din 16.11.2016, data întocmirii rechizitoriului și până la data arestării, conduita inculpatului a fost una exemplară.

Avocat (...) solicită de asemenea suspendarea executării pedepsei în ceea ce o privește pe contestatoarea (...) și având în vedere faptul că inculpata suferă de cancer. Actele medicale au fost depuse la dosarul cauzei și arată că aceasta a fost tratată cu chimioterapie, radioterapie și instanța de apel nu a reținut aceste acte medicale. Mai mult, inculpații au avut un comportament exemplar și nu au încercat să zădărnicească actul de justiție și s-au prezentat la toate termenele și nu există niciun motiv ca ei să fie reținuți în detenție.

Având cuvântul asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri preliminare și cu privire la cererea de suspendare a executării pedepsei, reprezentantul Ministerului Public consideră că în primul rând trebuia pusă în

discuție admisibilitatea în principiu a cererilor de contestație în anulare. Și aceasta pentru că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri preliminare, spune că chestiunea supusă dezbaterii, ar trebui să conducă la soluționarea cauzei pe fond, adică să fie o legătură directă cu soluționarea cauzei pe fond. Nu s-a pus în discuție admisibilitatea în principiu a cererilor de contestație în anulare, astfel că decomandată nu există un fond de a cărui soluționare să depindă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție. Se apreciază că ordinea firească ar fi fost admisibilitatea în principiu să se pronunțe completul, ca ulterior să se pună în discuție această chestiune. În subsidiar, reprezentantul Ministerului Public este de acord cu cele invocate de instanță și trebuie lămurită chestiunea prescripției. Contrar susținerilor apărării, procurorul de ședință arată că a participat și la soluționarea apelului și au fost formulate concluzii pe acest aspect al prescripției (cazul de prescripție care se invocă acum nu este același cu cel care era înainte). Se consideră că nu se impune suspendarea executării pedepsei, în condițiile în care a fost pronunțată o decizie definitivă.

Având cuvântul, contestatorul (...) achiesează la concluziile apărătorului său.

Având cuvântul, contestatoarea (...) consideră că nu a săvârșit infracțiunile. Deși a solicitat în nenumărate rânduri a fi analizată situația sa în mod separat, acest lucru nu s-a întâmplat. Faptele nu există, nu sunt prevăzute de legea penală și susține contestatoarea că nu are nicio legătură și sunt prescrise. Există foarte multe confuzii, sunt interceptări din 2016, care se încearcă a se corobora cu așa-zise fapte din 2007, fapt ilegal. Nu au fost luate în considerare multe declarații de martori. Contestatoarea arată că a absolvit două facultăți, avea un loc de muncă în Poliția Locală Brașov, din cauza dosarului a făcut cancer (nu poate fi tratată în penitenciar) și viața i-a fost distrusă. Se consideră nevinovată. Solicită admiterea în principiu a prezentei contestații și rejudecarea apelului cu respectarea legii. Solicită și suspendarea executării pedepsei în ceea ce o privește.

Având cuvântul, contestatorul (...) achiesează la concluziile apărătorului său.

Curtea reține cauza în pronunțare cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție referitoare la pronunțarea unei hotărâri preliminare și cu privire la cererea de suspendare a executării pedepsei.

C U R T E A:

Având nevoie de timp pentru a delibera, urmează să stabilească termen de pronunțare cu privire la aspectele puse în discuție.

Pentru aceste motive,

D I S P U N E:

Reunirea cauzelor cu nr. 264/64/2022 și 276/64/2022 la dosarul de față cu nr. 218/64/2022 al Curții de Apel Brașov.

Stabilește termen de pronunțare cu privire la la data de 23 iunie 2022.

Pronunțată în ședința publică, azi, 14 iunie 2022.

Președinte – judecător,
(...)

Grefier,
(...)

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BRAȘOV
- Secția penală -

Dosar nr. 218/64/2022

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 23 iunie 2022

Instanța constituită din:

Complet de judecată AT5-2017:

Președinte – (...) - judecător

Judecător – (...)

Grefier

– (...)

Pentru astăzi se află amânată pronunțarea cu privire la *sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție referitoare la pronunțarea unei hotărâri preliminare și cu privire la cererea de suspendare a executării pedepsei*, în cauza cu nr. de mai sus, la care au fost reunite dosarele Curții de Apel Brașov – Secția Penală cu nr.: 264/64/2022 și 276/64/2022, astfel cele trei cauze reunite având drept obiect soluționarea contestațiilor în anulare declarate de contestatorii (...), (...) și (...), împotriva Deciziei penale cu nr. 345/Ap/10.05.2022 pronunțată de Curtea de Apel Brașov, în dosarul cu nr. 49/1372/2019 al Tribunalului pentru Minori și Familie Brașov.

Dezbaterile în cauza de față au avut loc în ședința publică din data de 14 iunie 2022, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror (...), din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – D.I.I.C.O.T. – Serviciul Teritorial Brașov, când participanții procesuali au formulat concluzii în sensul celor consemnate prin încheierea de ședință din aceea data, care face parte integrantă din prezenta decizie, iar instanța, din lipsă de timp pentru deliberare, în temeiul dispozițiilor art. 391 alin. 3 Cod procedură penală, a stabilit termen pentru pronunțare cu privire la aspectele menționate mai sus pentru astăzi, 23 iunie 2022, când,

CURTEA,

Prin decizia penală contestată, cu nr. 345/AP, pronunțată la data de 10.05.2022, de către Curtea de Apel Brașov, în dosarul penal nr. 49/1372/2019, s-au hotărât următoarele:

Respinge cererea de repunere pe rol a cauzei formulată de inculpatul (...)

În baza art. 421 pct. 2 lit. a) Cod procedură penală, admite apelurile declarate de inculpații (...), (...), (...), (...) și (...) (fostă (...)) și partea civilă (...) împotriva sentinței penale nr. 30/S/30.10.2020 pronunțată de Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov în dosar nr. 49/1372/2019, pe care o desființează în ceea ce privește:

- încadrarea juridică a infracțiunii de trafic de minori reținută în sarcina inculpaților (...), (...), (...) și (...);
- încadrarea juridică a infracțiunii de constituirea unui grup infracțional organizat reținută în sarcina inculpaților (...), (...), (...), (...) și (...) (fostă (...));
- cuantumul pedepselor principale aplicate inculpaților (...), (...), (...), (...) pentru infracțiunile de constituirea unui grup infracțional organizat și trafic de minori;
- cuantumul pedepselor principale aplicate inculpatelor (...) și (...) (fostă (...)) pentru infracțiunile de proxenetism;
- cuantumul pedepsei principale aplicate inculpatei (...) (fostă (...)) pentru infracțiunea de constituirea unui grup infracțional organizat;
- cuantumul pedepselor rezultante aplicate inculpaților (...), (...), (...), (...) și (...) (fostă (...)) în urma aplicării dispozițiilor referitoare la tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni;
- omisiunea obligării inculpaților (...), (...), (...), (...) la plata cheltuielilor de judecată făcute de partea civilă (...), reprezentând onorariu avocațial în cursul urmăririi penale și al judecății în fond.

Rejudecând în aceste limite:

Constată că prin încheierea din data de 10.01.2022, s-a dispus:

- schimbarea de încadrare juridică pentru inculpații (...), (...) și (...) din două infracțiuni de trafic de minori prevăzute de art. 211 alin. 1 și 2 raportat la art. 210 alin. 1 lit. b Cod penal și art. 211 alin. 1 și 2 Cod penal într-o singură infracțiune de trafic de minori prevăzută de art. 211 alin. 1 Cod penal cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 Cod penal (2 acte materiale cu referire la persoanele vătămate (...) și (...));
- schimbarea de încadrare juridică pentru inculpata (...) dintr-o infracțiune de trafic de minori prevăzută de art. 211 alin. 1 și 2 Cod penal cu aplicarea art. 210 alin. 1 lit. b Cod penal și art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 Cod penal într-o infracțiune de trafic de minori prevăzută de art. 211 alin. 1 Cod penal cu aplicarea art. 35 alin. 1 și art. 5 Cod penal cu referire la persoana vătămată (...);
- schimbarea de încadrare juridică pentru inculpații (...), (...), (...), (...) și (...) (fostă (...)) din infracțiunea de constituire de grup infracțional organizat prevăzută de art. 367 alin. 1, 2 și 3 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal în infracțiunea de constituire de grup infracțional organizat prevăzută de art. 367 alin. 1 și 3 Cod penal.

I. În baza art. 367 alin. 1 și 3 Cod penal, **condamnă inculpatul (...)** la pedeapsa de 3 ani închisoare pentru comiterea infracțiunii de constituirea unui grup infracțional organizat.

În baza art. 66 alin. 1 lit. a) și b) Cod penal, aplică inculpatului ca pedeapsă complementară interzicerea exercitării drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o perioadă de 3 ani, calculată potrivit art. 68 alin. 1 lit. c) Cod penal.

În baza art. 65 alin. 1 raportat la art. 66 alin. 1 lit. a) și b) Cod penal, interzice inculpatului ca pedeapsă accesorie exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 211 alin. 1 Cod penal cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 Cod penal, **condamnă inculpatul (...)** la pedeapsa de 3 ani și 6 luni închisoare pentru comiterea infracțiunii de trafic de minori în formă continuată (2 acte materiale cu referire la persoanele vătămate (...) și (...)).

În baza art. 66 alin. 1 lit. a), b) și n) Cod penal, aplică inculpatului ca pedeapsă complementară interzicerea exercitării drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a comunica cu victima sau cu membrii de familie ai acesteia, pe o perioadă de 3 ani, calculată potrivit art. 68 alin. 1 lit. c) Cod penal.

În baza art. 65 alin. 1 raportat la art. 66 alin. 1 lit. a), b) și n) Cod penal, interzice inculpatului ca pedeapsă accesorie exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a comunica cu victima sau cu membrii de familie ai acesteia, de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

Menține pedepsele principale, complementare și accesorii aplicate inculpatului (...) pentru comiterea infracțiunii de proxenetism prevăzută de art. 213 alin. 1 Cod penal.

În baza art. 39 alin. 1 lit. b) Cod penal, raportat la art. 38 alin. 1 Cod penal, contopește cele trei pedepse aplicate mai sus, urmând ca inculpatul (...) să execute pedeapsa cea mai grea, de 3 ani și 6 luni închisoare, la care se adaugă sporul de 1/3 din totalul celorlalte pedepse, respectiv 2 ani (1/3 din 6 ani închisoare), urmând ca în final inculpatul să execute **pedeapsa rezultantă de 5 ani și 6 luni închisoare**.

În baza art. 45 Cod penal, contopește pedepsele complementare și aplică inculpatului pe lângă pedeapsa principală rezultantă, pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a), b) și n) Cod penal pentru o perioadă de 3 ani, care se va executa potrivit art. 68 alin. 1 lit. c) Cod penal, coroborat cu art. 45 alin. 4 Cod penal.

În baza art. 45 alin. 5 Cod penal, contopește pedepsele accesorii și aplică inculpatului pe lângă pedeapsa principală rezultantă pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a), b) și n) Cod penal, pe durata executării pedepsei principale.

II. În baza art. 367 alin. 1 și 3 Cod penal, **condamnă inculpatul (...)** la pedeapsa de 3 ani închisoare pentru comiterea infracțiunii de constituirea unui grup infracțional organizat.

În baza art. 66 alin. 1 lit. a) și b) Cod penal, aplică inculpatului ca pedeapsă complementară interzicerea exercitării drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o perioadă de 3 ani, calculată potrivit art. 68 alin. 1 lit. c) Cod penal.

În baza art. 65 alin. 1 raportat la art. 66 alin. 1 lit. a) și b) Cod penal, interzice inculpatului ca pedeapsă accesorie exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 211 alin. 1 Cod penal cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 Cod penal, **condamnă inculpatul (...)** la pedeapsa de 4 ani închisoare pentru comiterea infracțiunii de trafic de minori în formă continuată (2 acte materiale cu referire la persoanele vătămate (...) și (...)).

În baza art. 66 alin. 1 lit. a), b) și n) Cod penal, aplică inculpatului ca pedeapsă complementară interzicerea exercitării drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a comunica cu victima sau cu membrii de familie ai acesteia, pe o perioadă de 3 ani, calculată potrivit art. 68 alin. 1 lit. c) Cod penal.

În baza art. 65 alin. 1 raportat la art. 66 alin. 1 lit. a), b) și n) Cod penal, interzice inculpatului ca pedeapsă accesorie exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a comunica cu victima sau cu membrii de familie ai acesteia, de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

Menține pedepsele principale, complementare și accesorii aplicate inculpatului (...) pentru comiterea infracțiunii de proxenetism prevăzută de art. 213 alin. 1 Cod penal.

În baza art. 39 alin. 1 lit. b) Cod penal, raportat la art. 38 alin. 1 Cod penal, contopește cele trei pedepse aplicate mai sus, urmând ca inculpatul (...) să execute pedeapsa cea mai grea, de 4 ani închisoare, la care se adaugă sporul de 1/3 din totalul celorlalte pedepse, respectiv 2 ani (1/3 din 6 ani închisoare), urmând ca în final inculpatul să execute **pedeapsa rezultantă de 6 ani închisoare**.

În baza art. 45 Cod penal, contopește pedepsele complementare și aplică inculpatului pe lângă pedeapsa principală rezultantă, pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a), b) și n) Cod penal pentru o perioadă de 3 ani, care se va executa potrivit art. 68 alin. 1 lit. c) Cod penal, coroborat cu art. 45 alin. 4 Cod penal.

În baza art. 45 alin. 5 Cod penal, contopește pedepsele accesorii și aplică inculpatului pe lângă pedeapsa principală rezultantă pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a), b) și n) Cod penal, pe durata executării pedepsei principale.

III. În baza art. 367 alin. 1 și 3 Cod penal, **condamnă inculpata (...)** la pedeapsa de 2 ani închisoare pentru comiterea infracțiunii de constituirea unui grup infracțional organizat.

În baza art. 66 alin. 1 lit. a) și b) Cod penal, aplică inculpatei ca pedeapsă complementară interzicerea exercitării drepturilor de a fi aleasă în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o perioadă de 3 ani, calculată potrivit art. 68 alin. 1 lit. c) Cod penal.

În baza art. 65 alin. 1 raportat la art. 66 alin. 1 lit. a) și b) Cod penal, interzice inculpatei ca pedeapsă accesorie exercitarea drepturilor de a fi aleasă în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, de la rămânerea

definitivă a prezentei sentințe și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 211 alin. 1 Cod penal cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 Cod penal, condamnă inculpata (...) la pedeapsa de 3 ani închisoare pentru comiterea infracțiunii de trafic de minori în formă continuată (cu referire la persoana vătămată (...)).

În baza art. 66 alin. 1 lit. a), b) și n) Cod penal, aplică inculpatei ca pedeapsă complementară interzicerea exercitării drepturilor de a fi aleasă în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a comunica cu victima sau cu membrii de familie ai acesteia, pe o perioadă de 3 ani, calculată potrivit art. 68 alin. 1 lit. c) Cod penal.

În baza art. 65 alin. 1 raportat la art. 66 alin. 1 lit. a), b) și n) Cod penal, interzice inculpatei ca pedeapsă accesorie exercitării drepturilor de a fi aleasă în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și dreptul de a comunica cu victima sau cu membrii de familie ai acesteia, de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

Mentine pedepsele principale, complementare și accesorii aplicate inculpatei (...) pentru comiterea infracțiunii de proxenetism prevăzută de art. 213 alin. 1 Cod penal.

În baza art. 39 alin. 1 lit. b) Cod penal, raportat la art. 38 alin. 1 Cod penal, va contopi cele trei pedepse aplicate mai sus, urmând ca inculpata (...) să execute pedeapsa cea mai grea, de 3 ani închisoare, la care se adaugă sporul de 1/3 din totalul celorlalte pedepse, respectiv 1 an și 8 luni (1/3 din 5 ani închisoare), urmând ca în final inculpatul să execute **pedeapsa rezultantă de 4 ani și 8 luni închisoare**.

În baza art. 45 Cod penal, contopește pedepsele complementare și aplică inculpatei pe lângă pedeapsa principală rezultantă, pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a), b) și n) Cod penal pentru o perioadă de 3 ani, care se va executa potrivit art. 68 alin. 1 lit. c) Cod penal, coroborat cu art. 45 alin. 4 Cod penal.

În baza art. 45 alin. 5 Cod penal, contopește pedepsele accesorii și aplică inculpatei pe lângă pedeapsa principală rezultantă pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a), b) și n) Cod penal, pe durata executării pedepsei principale.

IV. În baza art. 367 alin. 1 și 3 Cod penal, **condamnă inculpata (...)** la pedeapsa amenzii de 30.000 lei (150 de zile-amendă x 200 lei) pentru comiterea infracțiunii de constituirea unui grup infracțional organizat.

În baza art. 136 alin. 1 lit. f) Cod penal, în referire la art. 145 Cod penal, aplică inculpatei pedeapsa complementară privind afișarea sau publicarea hotărârii de condamnare.

În baza art. 211 alin. 1 cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 Cod penal condamnă inculpata (...) la pedeapsa amenzii de 50.000 lei amendă penală (250 zile-amendă x 200 lei), pentru comiterea infracțiunii de trafic de minori în formă continuată (2 acte materiale cu referire la persoanele vătămate (...) și (...)).

În baza art. 136 alin. 1 lit. f) Cod penal, în referire la art. 145 Cod penal, aplică inculpatei pedeapsa complementară privind afișarea sau publicarea hotărârii de condamnare.

Reduce pedeapsa principală aplicată aceleiași inculpate pentru infracțiunea de proxenetism, prevăzută de art. 213 alin. 1 Cod penal, de la amenda în cuantum de 60.000 lei la amenda în cuantum de 40.000 lei (200 zile-amendă x 200 lei).

Mentine pedeapsa complementară aplicată aceleiași inculpate pentru infracțiunea de proxenetism, prevăzută de art. 213 alin. 1 Cod penal.

În baza art. 39 alin. 1 lit. c) Cod penal, raportat la art. 38 alin. 1 Cod penal, contopește cele trei pedepse aplicate, urmând ca inculpata persoană juridică (...) să execute pedeapsa cea mai grea, de 50.000 lei amendă penală, la care se adaugă sporul de 1/3 din totalul celorlalte pedepse, respectiv 23.333 lei (1/3 din 70.000 lei), **în total 73.333 lei amendă penală**.

În baza art. 45 Cod penal, în referire la art. 138 Cod penal, contopește pedepsele complementare și aplică inculpatei pe lângă pedeapsa principală rezultantă, pedeapsa

complementară privind afişarea sau publicarea hotărârii de condamnare, care se va executa potrivit art. 138 alin. 4 Cod penal.

V. În baza art. 367 alin. 1 şi 3 Cod penal, **condamnă inculpata (...)** (fostă (...)) la pedeapsa amenzii de 24.000 lei amendă penală (120 de zile-amendă x 200 lei) pentru comiterea infracţiunii de constituirea unui grup infracţional organizat.

În baza art. 136 alin. 1 lit. f) Cod penal, în referire la art. 145 Cod penal, aplică inculpatei pedeapsa complementară privind afişarea sau publicarea hotărârii de condamnare.

Reduce pedeapsa principală aplicată aceleiaşi inculpate pentru infracţiunea de proxenetism, prevăzută de art. 213 alin. 1 Cod penal, de la amenda în cuantum de 40.000 lei la amenda în cuantum de 36.000 lei (180 zile-amendă x 200 lei).

Mentine pedeapsa complementară aplicată aceleiaşi inculpate pentru infracţiunea de proxenetism, prevăzută de art. 213 alin. 1 Cod penal.

În baza art. 39 alin. 1 lit. c) Cod penal, raportat la art. 38 alin. 1 Cod penal, contopeşte cele trei pedepse aplicate, urmând ca inculpata persoană juridică (...) să execute pedeapsa cea mai grea, de 36.000 lei amendă penală, la care se adaugă sporul de 1/3 din totalul celorlalte pedepse, respectiv 8.000 lei (1/3 din 24.000 lei), **în total 44.000 lei amendă penală.**

În baza art. 45 Cod penal, în referire la art. 138 Cod penal, contopeşte pedepsele complementare şi aplică inculpatei pe lângă pedeapsa principală rezultantă, pedeapsa complementară privind afişarea sau publicarea hotărârii de condamnare, care se va executa potrivit art. 138 alin. 4 Cod penal.

În baza art. 276 alin. 1, 2 şi 4 Cod procedură penală, obligă inculpaţii (...), (...), (...), (...) la plata către partea civilă (...) a cheltuielilor judiciare făcute de aceasta la urmărire penală şi la judecata în fond, constând în onorariu avocaţial în cuantum de 14.011,2 lei, după cum urmează: inculpatul (...) – suma de 5011,2 lei; inculpatul (...) – suma de 3000 lei; inculpata (...) – suma de 3000 lei şi inculpata (...) – suma de 3000 lei.

Mentine celelalte dispoziţii ale sentinţei penale apelate.

În baza art. 275 alin. 3 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare avansate de stat în apel rămân în sarcina acestuia.

În baza art. 275 alin. 6 Cod procedură penală, onorariul apărătorilor desemnaţi din oficiu pentru inculpaţii (...), (...), (...), (...) în cuantum de 5012 lei (câte 1253 lei fiecare) şi (...), în cuantum de 470 lei rămâne în sarcina statului şi se va suporta din fondurile Ministerului Justiţiei în contul Baroului Braşov.

În baza art. 276 alin. 6 Cod procedură penală, obligă inculpaţii (...), (...), (...), (...) la plata către partea civilă (...) a cheltuielilor judiciare făcute de aceasta în apel, constând în onorariu avocaţial în cuantum de 1000 euro, după cum urmează: inculpatul (...) – suma de 400 euro; inculpatul (...) – suma de 200 euro; inculpata (...) – suma de 200 euro şi inculpata (...) – suma de 200 euro.

În ceea ce priveşte **cauza de încetare a procesului penal privind prescripţia răspunderii penale**, ce face obiectul prezentei contestaţii în anulare, prin decizia contestată au fost reţinute următoarele:

Astfel, se constată că probatoriul administrat în cauză demonstrează dincolo de orice dubiu rezonabil următoarea **situaţie de fapt**:

Inculpaţii (...), (...) şi (...) au constituit încă din cursul anului 2005 un grup infracţional organizat în vederea comiterii de infracţiuni de proxenetism şi trafic de minori, în cadrul clubului (...) din loc. Chilieni, jud. Covasna, prin angajarea mai mult sau mai puţin fictivă a unui număr ridicat de persoane de sex feminin care au efectuat prestaţii cu caracter sexual (dans la bară) şi au întreţinut relaţii sexuale cu clienţii clubului. Grupul a funcţionat până în cursul anului 2016, când cercetările efectuate în cauză au oprit activitatea infracţională desfăşurată în cadrul clubului.

În acest cadru, în perioada 2005 – 2016, cei cinci inculpaţi au determinat şi înlesnit practicarea prostituţiei în cadrul clubului (...) şi au obţinut foloase materiale de pe urma practicării prostituţiei de către martorele: (...) (în perioada iulie – septembrie 2012), (...) (în cursul anului 2011 şi în perioada 2012-2013), (...) (în perioada 2005 – 2014), (...) (în vara anului 2014), martora cu identitate protejată „(...)” (în perioada 20.08 – 08.09.2012), (...) (în perioada 2007-

2008), (...) (în perioada 2005-2016), (...) (în perioada 2007-2012), (...) (în perioada 2008-2010), (...) (în perioada 2007-2009), (...) (în perioada 2007-2009) și (...) (în perioada 2005-2006).

Curtea remarcă faptul că susținerile inculpatului (...) referitoare la împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale, fundamentate pe decizia Curții Constituționale nr. 297/2018, sunt neîntemeiate.

Astfel, se constată că, prin Decizia Curții Constituționale nr. 297/2018, a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea "oricărui act de procedură în cauză", din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. 1 din Codul penal, este neconstituțională.

Așa cum s-a arătat și în literatura de specialitate, pentru a preîntâmpina fie o practică neunitară, fie încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale sau, *in extremis*, pentru a evita nesocotirea deciziilor sale, Curtea Constituțională arată în cuprinsul deciziei efectele pe care aceasta urmează a le produce (astfel cum a făcut-o în Decizia nr. 665 din 5 iulie 2007 și Decizia nr. 1615 din 20 decembrie 2011). Mai mult, Curtea Constituțională fiind unica autoritate de jurisdicție constituțională din România în domeniul controlului de constituționalitate, are plenitudine de jurisdicție în acest domeniu (așa cum rezultă și din Decizia nr.302 din 27 martie 2012, nepublicată încă în Monitorul Oficial al României, Partea I).

În acest context, se constată că în paragraful nr. 34 al deciziei, instanța de contencios constituțional a reținut că *soluția legislativă anterioară, prevăzută la art. 123 alin. 1 din Codul penal din 1969, îndeplinea condițiile de previzibilitate impuse prin dispozițiile constituționale analizate în prezenta cauză, întrucât prevedea întreruperea cursului prescripției răspunderii penale doar prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuia comunicat, în cauza în care persoana vizată avea calitatea de învinuit sau inculpat.*

Având în vedere interpretarea spre care s-a orientat Curtea Constituțională, se constată că în cauză cursul prescripției răspunderii penale s-a întrerupt prin îndeplinirea acelor acte care, potrivit legii, trebuiau comunicate inculpatului.

Se constată că, raportat la pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea de constituirea unui grup infracțional organizat, termenul general de prescripție a răspunderii penale este de 5 ani (art. 367 alin. 1 Cod penal și art. 154 alin. 1 lit. d Cod penal), care a început să curgă de la data epuizării infracțiunii (încetarea activității grupului, conform art. 154 alin. 2 Cod penal), respectiv din luna mai 2016. Rezultă că termenul general de prescripție a răspunderii penale s-ar fi împlinit în luna mai 2021.

În logica deciziei Curții Constituționale mai sus evocată, pentru a stabili dacă acest termen a fost întrerupt, trebuie verificat dacă în intervalul mai 2016 – mai 2021 au fost comunicate inculpatului acte procedurale sau procesuale în prezenta cauză.

Verificând actele dosarului de urmărire penală, se constată că primul act de procedură comunicat inculpatului este procesul-verbal din data de 16.11.2016 de la f. 139 dup vol. 2 (deci înăuntrul intervalului amintit), prin care i s-a adus la cunoștință apelantului (...) calitatea de suspect cu privire la comiterea infracțiunilor de constituirea unui grup infracțional organizat, trafic de minori (2 fapte) și proxenetism. Acest act a fost comunicat inculpatului, care a semnat de luare la cunoștință, fiind așadar un act prin care s-a întrerupt termenul general de prescripție a răspunderii penale. În aceeași situație sunt și ceilalți inculpați, cărora li s-au comunicat acuzațiile și dobândirea calității de suspect în cauză la datele de: 16.11.2016 – (...) și (...), 26.04.2017 – (...) și (...) (fostă (...)).

În acest context, se constată că termenul de prescripție specială a răspunderii penale, de 10 ani a început să curgă în mai 2016 (data epuizării infracțiunii de constituire de grup infracțional organizat) urmând a se împlini în mai 2026, critica fiind neîntemeiată.

În ceea ce privește infracțiunea de trafic de minori, reținută în sarcina inculpaților (...), (...), (...) și (...), se constată că aceasta rezultă din mijloacele de probă administrate în cauză. Curtea subliniază că nici pentru această faptă nu s-a împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale, contrar celor invocate de inculpatul (...) în apel. Astfel, în ceea ce privește efectele deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, sunt pe deplin valabile considerentele dezvoltate mai sus, în cadrul infracțiunii de constituire de grup infracțional organizat, pe care nu

le vom mai relua. Astfel, se constată că termenul general de prescripție a răspunderii penale pentru infracțiunea în discuție este de 8 ani, termen care a fost întrerupt prin comunicarea calității de suspect tuturor inculpaților la datele indicate mai sus. Prin urmare, se constată că în cauză sunt aplicabile dispozițiile art. 155 alin. 4 Cod penal, astfel că termenul de prescripție specială, de 16 ani a început să curgă la data epuizării infracțiunilor continuate reținute în sarcina inculpaților, adică în februarie 2012, astfel că nu este împlinit la acest moment, el urmând a se împlini în anul 2028.

În ceea ce privește infracțiunea de proxenetism, reținută în sarcina tuturor inculpaților, se constată că aceasta este pe deplin dovedită de ansamblul probelor administrate în cauză, care au și fost analizate mai sus.

De asemenea, nici cu privire la această infracțiune nu se pune problema împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale. Astfel, în ceea ce privește efectele deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, sunt pe deplin valabile considerentele dezvoltate mai sus, în cadrul infracțiunii de constituire de grup infracțional organizat, pe care nu le vom mai relua. Se constată că termenul general de prescripție a răspunderii penale pentru infracțiunea în discuție este de 8 ani, termen care a fost întrerupt prin comunicarea calității de suspect tuturor inculpaților la datele indicate mai sus. Prin urmare, se constată că în cauză sunt aplicabile dispozițiile art. 155 alin. 4 Cod penal, astfel că termenul de prescripție specială, de 16 ani a început să curgă la data epuizării infracțiunilor continuate reținute în sarcina inculpaților, adică în 2016, astfel că nu este împlinit la acest moment, el urmând a se împlini în anul 2028.

Raportat la cele de mai sus, se va reține că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru ca inculpații (...), (...), (...), (...) și (...) (fostă (...)) să răspundă penal pentru infracțiunile de constituirea unui grup infracțional organizat prevăzută de art. 367 alin 1 și 3 Cod penal, trafic de minori prevăzută de art. 211 alin. 1 cu aplicarea art. 35 alin. 1 și art. 5 Cod penal și proxenetism, prevăzută de art. 213 alin. 1 Cod penal, cu distincțiile arătate mai sus, aceștia acționând cu vinovăția prevăzută de lege.

Împotriva acestei decizii au formulat contestații în anulare persoanele condamnate (...) (în dosarul penal 218/64/2022), (...) (în dosarul penal 276/64/2022) și (...) (în dosarul penal 264/64/2022), cele trei cauze fiind reunite sub numărul 218/64/2022.

Curtea constată că la data de 09.06.2022 a fost înregistrată la dosar și cererea de contestație în anulare a (...). Având în vedere că, potrivit art. 107 alin. 1 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, adoptat prin HCSM nr. 1375/2015, cererile ulterioare vor fi repartizate primului complet investit numai dacă acestea vizează *aceleași părți* (chiar împreună cu altele), Curtea constată că (...) nu avea inițial calitatea de parte în proces, nefiind așadar aplicabil textul regulamentar invocat, cu consecința necesității de a se înregistra separat cererea acesteia. În aceste condiții, Curtea va dispune trimiterea la registratura instanței a cererii (...) pentru înregistrarea unui nou dosar, având ca obiect contestație în anulare, formulată de aceasta față de decizia penală nr. 345/AP, pronunțată la data de 10.05.2022, de către Curtea de Apel Brașov, în dosarul penal nr. 49/1372/2019 (filele 24-29 din dosarul nr. 218/64/2022).

Prin cele trei contestații în anulare persoanele condamnate au invocat, printre altele, existența unui caz de încetare a procesului penal, respectiv faptul că s-a împlinit termenul general de prescripție, fiind invocate decizia Curții Constituționale nr. 297/2018 (în cazul condamnatului (...), care a formulat contestație în anulare la data de 10.05.2022, anterior pronunțării și publicării deciziei Curții Constituționale nr. 358/2022) decizia Curții Constituționale nr. 358/2022.

La termenul de judecată din data de 14.06.2022 Curtea de Apel Brașov a pus în discuție, din oficiu, necesitatea formulării unei cereri de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, conform celor care vor fi expuse în continuare.

Cu privire la condițiile de admisibilitate a cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curtea le reține îndeplinite în cauză.

Astfel, reglementând condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, legiuitorul a stabilit, în art. 475 din Codul de procedură penală, posibilitatea curților de apel sau a

tribunalelor, învestite cu soluționarea cauzei în ultimă instanță care constată, în cursul judecății, existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei și asupra căreia instanța supremă nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea o rezolvare de principiu respectivei probleme de drept.

Față de cele arătate rezultă că, pentru a fi admisibilă sesizarea în baza dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, trebuie îndeplinite cumulativ mai multe cerințe, respectiv existența unei cauze aflate în curs de judecată în ultimul grad de jurisdicție pe rolul uneia dintre instanțele prevăzute expres de articolul anterior menționat, soluționarea pe fond a acelei cauze să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării, iar problema de drept să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii.

Astfel, Curtea constată în cauză că este îndeplinită condiția privind existența unei cauze aflată în curs de judecată în ultimă instanță, Curtea de Apel Brașov - Secția penală fiind învestită în dosarul nr. 218/64/2022 cu soluționarea contestațiilor în anulare formulate de contestatorii condamnați împotriva deciziei penale nr. 345/AP, pronunțată de Curtea de Apel Brașov - Secția penală, în dosarul nr. 49/1372/2019, hotărâre ce urmează a fi pronunțată având caracter definitiv, conform art. 432 alin. (4) din Codul de procedură penală.

În continuare, Curtea constată *existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei*, având în vedere că, în cadrul etapei inițiale de verificare filtru a admisibilității în principiu a contestației în anulare, în baza art. 431 C.proc.pen., se verifică toate aspectele care *pot conduce direct* în etapa a doua a contestației în anulare, prev. de art. 432 C.proc.pen., în care, instanța, găsind contestația întemeiată, desființează prin decizie hotărârea a cărei anulare se cere și procedează fie de îndată, fie acordând un termen, după caz, la rejudecarea apelului sau la rejudecarea cauzei după desființare.

Astfel, în cadrul verificării filtru a admisibilității în principiu trebuie analizat dacă a fost invocat un caz de contestație în anulare prev. de art. 426 C.proc.pen., nu doar în sensul precizării sale formale prin indicarea textului de lege aferent, ci și prin verificarea corespondenței între conținutul cazului de contestație indicat și baza factuală invocată, sprijinită prin propunerea unor probe în acest sens, care nu au mai fost evaluate de către instanță odată cu judecarea pe fond a cauzei. Așa fiind, va fi inadmisibilă contestația în anulare dacă motivele invocate nu sunt probate sau nu au legătură ori nu pot fi încadrate în cazul de contestație în anulare invocat sau au fost deja analizate de către instanța de apel.

În același sens este și jurisprudența instanței supreme, aceasta subliniind că declararea unui caz de contestație în anulare ca admisibil în principiu nu presupune doar invocarea motivului prevăzut de art. 426 C.proc.pen. de către partea interesată. Un caz de contestație în anulare susținut formal, fără să fie însoțit de o motivare de natură să dezvolte ipoteza prevăzută de lege în art. 426 C.proc.pen., sau un caz de contestație în anulare susținut formal, în sensul că motivarea sa contrazice sau excede ipoteza reglementată de art. 426 C.proc.pen., nu este admisibil. Pentru a se putea trece la analiza temeiniciei contestației în anulare, faza admisibilității în principiu presupune ca partea interesată să indice un motiv dintre cele prevăzute de lege și să susțină cu argumente de drept și de fapt temeiul invocat. În lipsa invocării unor argumente consecvente cu temeiul de drept prevăzut de art. 426 C.proc.pen., nu există situația premisă pentru a se trece la admisibilitatea în principiu. Dacă partea însăși nu își susține cu argumente temeiul pentru care ar trebui admisă contestația în anulare și înlăturată autoritatea de lucru judecat, nu există rațiune pentru care instanța să treacă de admisibilitatea în principiu și să discute temeinicia criticilor formulate cu privire la o hotărâre definitivă (*I.C.C.J., secția penală, decizia nr. 74 din 1 martie 2016*).

Totodată, cu privire la problema de drept ce face obiectul sesizării, Curtea nu reține ca instanța supremă să se fi pronunțat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul

legii ori să existe în curs vreo sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii privind această chestiune de drept.

În consecință, Curtea constată îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de lege pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, motiv pentru care va dispune în acest sens.

Cu privire la chestiunile de drept a cărei dezlegare se solicită, Curtea reține următoarele.

Prin prezenta încheiere, Curtea, în baza art. 476 alin. 1 raportat la art. 475 C.proc.pen., va proceda la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor probleme de drept:

1. În aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) C.proc.pen., astfel cum au fost interpretare prin decizia nr. 10/2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297/26.04.2018 și nr. 358/26.05.2022, poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal în cursul procesului anterior acestei din urmă decizii?

În caz afirmativ:

2. Dispozițiile art. 155 alin. 1 C.proc.pen. se interpretează în sensul că își mențin efectul întreruptiv de prescripție produs în forma anterioară deciziei Curții Constituționale nr. 297/26.04.2018?

Cu privire la prima chestiune de drept a cărei dezlegare se solicită, Curtea reține următoarele.

1. În aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) C.proc.pen., astfel cum au fost interpretare prin decizia nr. 10/2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297/26.04.2018 și nr. 358/26.05.2022, poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal în cursul procesului anterior acestei din urmă decizii?

Prin *Decizia nr. 10/2017* pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, s-a stabilit că, *în interpretarea dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, instanța care soluționează contestația în anulare nu poate reanaliza o cauză de încetare a procesului penal, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența cauzei de încetare a procesului penal.*

Pentru a se stabili astfel, Înalta Curte a reținut, în esență, că situația regăsită în cazul de contestație în anulare prevăzut de art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală se întemeiază exclusiv pe modul viciat al instanței de apel de a judeca și nu pe modul în care aceasta a examinat și motivat neincidența cazului de încetare a procesului penal. Numai în situația în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra cauzei de încetare a procesului penal - *pentru care existau la dosar probele necesare care conduceau la soluția de încetare a procesului penal* - se poate constata o eroare de procedură, adică o nepronunțare imputabilă instanței care, prejudiciind interesele legitime ale părții, îi dă dreptul să formuleze contestație în anulare.

A interpreta altfel acest caz de contestație în anulare ar însemna transformarea contestației în anulare, înțeleasă ca o cale extraordinară de atac, într-un apel deghizat, permițându-se, contrar legii, pronunțarea unei soluții diametral opuse, exclusiv pe baza unei interpretări diferite date acelorași elemente avute în vedere de instanța de apel, de către judecători din cadrul aceleiași instanțe. O nouă analiză a fondului cauzei poate fi dispusă, exclusiv, în ipoteza în care în cadrul contestației în anulare apar elemente noi circumscrise unei erori de procedură a instanței de apel, pornindu-se, în mod obligatoriu, de la principiul prezumției legalității hotărârilor judecătorești.

Ca atare, orice aspect care a fost pus în discuția părților de către instanța de apel și cu privire la care s-a pronunțat definitiv constituie o chestiune care intră în puterea lucrului judecat,

neputând fi invocată ca un caz de contestație în anulare. O interpretare contrară a textului de lege ar echivala, pe de-o parte, cu o abatere de la doctrina și jurisprudența constantă în sistemul nostru de drept penal, astfel cum s-a arătat anterior, iar, pe de altă parte, ar schimba natura juridică a contestației în anulare dintr-o cale extraordinară de atac într-o cale ordinară de atac, adică în exercitarea unui nou control judiciar asupra fondului cauzei, prin posibilitatea reexaminării legalității și temeiniciei soluției instanței de apel care, pe baza probelor de la dosar, a examinat și motivat lipsa incidenței cauzei de încetare a procesului penal.

În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut, în mod constant, că revizuirea unei hotărâri irevocabile poate interveni numai pentru un "defect fundamental", care a devenit cunoscut numai după terminarea procesului, iar atunci când este/devine cunoscut în cursul procesului, părțile au la îndemână căile ordinare de atac (Cauza Popescu Stanca contra României).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că reprezintă "defect fundamental", care justifică revizuirea unei hotărâri intrată în puterea lucrului judecat, numai "circumstanțele nou descoperite", iar nu "circumstanțele noi". Circumstanțele care au legătură cu cazul și care au existat anterior în cursul procesului și nu fuseseră dezvăluite judecătorului, devenind cunoscute numai după terminarea procesului, sunt "nou descoperite", în timp ce circumstanțele care privesc cazul, dar au luat naștere după proces, sunt "noi".

Această interpretare a instanței supreme a fost confirmată sub aspectul constituționalității sale de către instanța de contencios constituțional.

În acest sens, prin **Decizia nr. 453/2020** a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată și s-a constatat că dispozițiile art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, în interpretarea dată acestora prin Decizia nr. 10 din 29 martie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Pentru a dispune astfel, Curtea Constituțională a subliniat *natura juridică specială și caracterul excepțional* al acestei căi extraordinare de atac, reținând că ea este „o cale extraordinară de atac ce poate fi formulată împotriva hotărârilor penale definitive numai în cazurile strict reglementate de normele procesual penale ale art. 426 și în termenul prevăzut de art. 428 din Codul de procedură penală, la instanța care a pronunțat hotărârea a cărei anulare se cere, respectiv la instanța la care a rămas definitivă ultima hotărâre. Astfel, contestația în anulare este o cale de atac extraordinară, având drept scop îndreptarea unor vicii de ordin procedural ce atrag nulitatea. Această cale extraordinară de atac se promovează în condiții procedurale mult mai stricte decât căile ordinare de atac - cât privește titularii, termenul de introducere, cazurile de contestație în anulare, motivele aduse în sprijinul acestora, dovezile în susținerea lor, tocmai în considerarea caracterului aparte indus de legiuitor pentru această instituție juridică, datorat aspectului că prin aceasta se tinde la înlăturarea autorității de lucru judecat pentru o hotărâre penală definitivă și care își produce efectele. Prin aceasta, legiuitorul nu a permis reformarea, pe calea contestației în anulare, a unor hotărâri care sunt în puterea lucrului judecat, decât în situațiile excepționale în care se remarcă erori de procedură care nu au putut fi înlăturate pe calea apelului și doar în condițiile reglementate expres în art. 426 - 432 din Codul de procedură penală.” (Decizia nr. 453/2020 parag. 14).

Pentru a reține astfel, Curtea Constituțională a antamat necesitatea respectării *principiului autorității de lucru judecat* pe care l-a apreciat ca fiind „de o importanță fundamentală atât în ordinea juridică națională, cât și la nivelul Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la justiție și dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe fiind necesar a fi interpretate în lumina preambulului la Convenție, care enunță supremația dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care prevede, printre altele, ca soluția dată în mod definitiv oricărui litigiu de către instanțe să nu mai poată fi supusă rejudecării (Hotărârea din 28 octombrie 1999, pronunțată în Cauza Brumărescu împotriva României, paragraful 61). Conform acestui principiu, niciuna dintre părți nu este abilitată să solicite reexaminarea unei hotărâri definitive și executorii cu unicul scop de a obține o

reanalizare a cauzei și o nouă hotărâre în privința sa. Instanțele superioare nu trebuie să își folosească dreptul de reformare decât pentru a corecta erorile de fapt sau de drept și erorile judiciare, și nu pentru a proceda la o nouă analiză. Totodată, acestui principiu nu i se poate aduce derogare decât dacă o impun motive substanțiale și imperioase (Hotărârea din 7 iulie 2009, pronunțată în Cauza Stanca Popescu împotriva României, paragraful 99, și Hotărârea din 24 iulie 2003, pronunțată în Cauza Ryabykh împotriva Rusiei, paragraful 52)” (Decizia nr. 453/2020 parag. 18).

În fine, Curtea Constituțională a concluzionat că această cale de atac a *contestației în anulare pentru cazul dat vizează în mod corect doar situația în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra unei cauze cu privire la care existau toate datele la dosar în cursul judecării apelului* (Decizia nr. 453/2020 parag. 31-35).

În ceea ce privește *punctul de vedere al completului de judecată*, pe lângă cele ale părților și al procurorului, expuse în dezbaterile care au avut loc în cauză, formulat în temeiul art. 476 alin. 1 C.proc.pen., Curtea de apel arată următoarele:

Potrivit art. 426 lit. b) C.proc.pen., împotriva hotărârilor penale definitive se poate face contestație în anulare *când inculpatul a fost condamnat, deși existau probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal*.

Astfel, pentru a se stabili dacă ipoteza invocată în cauza de față se circumscrie acestui caz de contestație în anulare, Curtea reține necesar să se stabilească dacă *existau probe – în cursul procesului iar nu ulterior soluționării definitive a acestuia – cu privire la cauza de încetare a procesului penal*.

În același sens a reținut și Înalta Curte, care a subliniat că „numai în situația în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra cauzei de încetare a procesului penal - *pentru care existau la dosar probele necesare care conduceau la soluția de încetare a procesului penal* - se poate constata o eroare de procedură, adică o nepronunțare imputabilă instanței care, prejudiciind interesele legitime ale părții, îi dă dreptul să formuleze contestație în anulare.” (*subl. Curții de apel*).

Deopotrivă, se poate reține în același sens și jurisprudența Curții europene a drepturilor omului, invocată de instanța supremă cu aceeași ocazie, prin care s-a apreciat că „reprezintă „defect fundamental”, care justifică revizuirea unei hotărâri intrată în puterea lucrului judecat, numai „circumstanțele nou descoperite”, iar nu „circumstanțele noi”. Circumstanțele care au legătură cu cazul și care au existat anterior în cursul procesului și nu fuseseră dezvăluite judecătorului, devenind cunoscute numai după terminarea procesului, sunt „nou descoperite”, în timp ce circumstanțele care privesc cazul, dar au luat naștere după proces, sunt „noi””.

Or, în opinia Curții de apel, dacă existau în cursul procesului probe la dosar privind cauza de încetare a procesului penal depinde după cum se stabilesc efectele Deciziei nr. 358/2022, putându-se întrevădea *două situații procesuale*.

Într-o primă situație, în ipoteza în care Decizia nr. 358/2022 ar constitui *element nou* circumscris unei erori de procedură a instanței de apel și care reprezintă un *aspect care nu a fost pus în discuția părților de către instanța de apel și cu privire la care nu s-a pronunțat definitiv*, contestația în anulare devine admisibilă prin prisma cazului de contestație în anulare invocat.

Dimpotrivă, în situația opusă, în ipoteza în care Decizia nr. 358/2022 are doar efecte viitoare, potrivit art.145 alin. 2 din Constituția României, care dispune că „deciziile Curții Constituționale sunt obligatorii și au putere numai pentru viitor”, contestația în anulare este inadmisibilă, în mod special în cauza de față, în care instanța de apel a dezbătut și s-a pronunțat asupra acestei cauze de încetare a procesului penal.

În acest context, *caracterul de noutate al aspectului invocat depinde de efectele unei decizii ale instanței de contencios constituțional într-o cauză definitiv judecată, prin prisma exercitării unor căi extraordinare de atac sau a altor mijloace procesuale care tind la reformarea unei hotărâri judecătorești definitive*.

În acest sens, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin *Decizia nr. 126/2016* referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (2) lit. d), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) lit. f), precum și ale art. 459 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Astfel, Curtea Constituțională a reținut prin acea soluție că *efectele unei decizii de admitere a unei excepții de neconstituționalitate nu se răsfrâng, în principiu, asupra cauzelor definitiv soluționate (facta praeterita), însă, în mod excepțional, acestea pot avea totuși efecte în cauzele în care a fost invocată acea excepție de neconstituționalitate* (Decizia nr. 126/2016 parag. 25-27).

În acest sens, Curtea a stabilit că o decizie de admitere a excepției de neconstituționalitate se aplică și în cauzele în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate până la data publicării, altele decât cea în care a fost pronunțată decizia Curții Constituționale, soluționate definitiv prin hotărâre judecătorească, ipoteză ultimă în care decizia de admitere constituie motiv de revizuire. În schimb, Curtea reține că, în ceea ce privește cauzele soluționate până la publicarea deciziei Curții Constituționale și în care nu a fost dispusă sesizarea Curții Constituționale cu o excepție având ca obiect o dispoziție dintr-o lege sau ordonanță declarată neconstituțională, acestea reprezintă o *facta praeterita*, de vreme ce cauza a fost definitiv și irevocabil soluționată. Curtea reține că, din momentul introducerii cererii în instanță și până la soluționarea definitivă a cauzei, norma incidentă a beneficiat de o prezumție de constituționalitate, care nu a fost răsturnată decât ulterior pronunțării hotărârii prin care s-a tranșat în mod definitiv litigiul. Așa încât Curtea constată că incidența deciziei de admitere a instanței de contencios constituțional într-o atare cauză ar echivala cu atribuirea de efecte ex tunc actului jurisdicțional al Curții, cu încălcarea dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală, și ar nega, în mod nepermis, autoritatea de lucru judecat care este atașată hotărârilor judecătorești definitive.” (Decizia nr. 126/2016 parag. 26 și 27).

Soluția privind imposibilitatea invocării deciziilor instanței constituționale în cauzele definitiv soluționate a fost confirmată ulterior, indiferent dacă acestea se referă la norme de procedură penală ori de drept material penal, cu indicarea însă a faptului că pot fi invocate deciziile care au ca efect dezincriminarea faptei sau micșorarea limitei maxime a pedepsei, acestea urmând a avea efecte și asupra cauzelor definitiv soluționate, prin prisma căilor extraordinare de atac specifice lor. (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 633/2018 parag. 1013-1020).

Cu privire la *calificarea unei norme ca lege penală mai favorabilă din perspectiva art. 595 alin. 1 C.proc.pen.*, prin aceeași decizie Curtea Constituțională a reținut „că nu orice lege penală mai favorabilă poate constitui temei pentru aplicarea dispozițiilor art. 595 din cod, ci doar acea lege penală care prevede o pedeapsă mai ușoară decât cea care se execută ori urmează a se executa, numai în acest fel respectându-se voința și logica legiuitorului atunci când a reglementat în cuprinsul art. 6 din Codul penal instituția aplicării legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei, a cărei menire este de a asigura respectarea autorității de lucru judecat. O lege penală poate fi mai favorabilă și din alte perspective (de exemplu, o nouă încadrare juridică a faptei, modificarea cuantumului ce reprezintă "consecințe deosebit de grave" etc.), dar aceste situații nu se încadrează în ipoteza art. 6 din Codul penal și deci nu pot constitui nici temei pentru modificarea pedepsei aplicate printr-o hotărâre definitivă” (Decizia nr. 633/2018 parag. 1007).

De altfel, cu privire la situațiile în care *o normă de drept penal material ar putea fi aplicată ulterior rămânerii definitive a hotărârii judecătorești*, prin prisma aplicării legii penale mai favorabile, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin *Decizia nr. 1470/2011* privind constituționalitatea art. 320¹ C.proc.pen. din 1968.

Astfel, Curtea Constituțională a reținut, cu privire la ipoteza de analiză privind inculpații judecați definitiv, care se află în alte momente procesuale, cum ar fi revizuire, contestație în anulare, contestație la executare etc., că „de principiu, hotărârile penale definitive sunt susceptibile de modificări și schimbări în cursul executării numai ca urmare a descoperirii unor împrejurări care, dacă erau cunoscute în momentul pronunțării hotărârii, ar fi condus la luarea altor măsuri împotriva făptuitorului ori ca urmare a unor împrejurări intervenite după ce hotărârea a rămas definitivă. În aceste situații apare necesitatea de a se pune de acord conținutul hotărârii puse în executare cu situația obiectivă și a se aduce modificările corespunzătoare în desfășurarea executării.

Dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe, garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, trebuie să fie interpretat în lumina preambulului la Convenție, care enunță supremația dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care prevede, printre altele, ca soluția dată în mod definitiv oricărui litigiu de către instanțe să nu mai poată fi supusă rejudecării (Hotărârea din 28 octombrie 1999, pronunțată în Cauza Brumărescu împotriva României, paragraful 61).

Așa cum s-a arătat mai sus, *Constituția statuează cu privire la principiul aplicării legii penale mai favorabile. Fiind o construcție teoretică, principiul constituie un element fundamental sau primordial pe care se întemeiază o idee sau lege de bază, o axiomă. Aceasta din urmă este însă valabilă în anumite limite și, prin ea însăși, constituie cadrul și măsura aplicabilității sale.* Astfel, în cazul pedepselor definitiv aplicate nu se mai pune problema alegerii legii mai favorabile, deoarece aceasta este, prin ipoteză, legea nouă, singura aplicabilă. (...)

Așa fiind, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320¹ din Codul de procedură penală referitor la judecata în cadrul recunoașterii vinovăției nu are legătură cu soluționarea cauzelor în care a fost invocată, deoarece, așa cum rezultă din denumirea sa marginală, textul are în vedere o judecată, aparținând, cu excepția situațiilor tranzitorii, numai fondului și care, deopotrivă, trebuie să fie operabilă numai până la pronunțarea unei hotărâri definitive. Prin urmare nu este susceptibilă de aplicabilitatea principiului retroactivității legii penale mai favorabile. Totodată, nu ar putea fi admisă o teză contrară, întrucât s-ar aduce atingere stabilității raporturilor juridice, în absența căreia nu se poate vorbi de o ordine de drept (Decizia nr. 1470/2011, *subl. Curții de apel*).

De altfel, prezentul caz de contestație în anulare apare invocat ca urmare a admiterii unei excepții de neconstituționalitate, putând fi privit ca o aplicație particulară a cazului de revizuire prev. de art. 453 alin. 1 lit. f) C.proc.pen., cu privire la care s-a pronunțat instanța constituțională prin Decizia nr. 126/2016, mai sus referită, context în care *o soluție contrară ar putea veni în contradicție cu soluția instanței constituționale*, care interzice aplicabilitatea deciziilor ei în dosarele în care nu a fost invocată excepția, nesocotindu-se autoritatea de lucru judecat a hotărârii judecătorești atacate și încălcându-se principiul securității juridice sub aspectul necesității respectării soluțiilor definitive ale instanțelor judecătorești.

În lipsa unei căi legale extraordinare de atac bazate pe invocarea unei soluții ale instanței constituționale, se poate aprecia că situația procesuală ține de modalitatea de interpretare și aplicare a legii și nu rezultă din anumite *probe care existau la dosar cu privire la o cauză de încetare a procesului penal*, în sensul cazului de contestație în anulare invocat, fiind mai degrabă asemănătoare intervenției unei hotărâri prealabile sau recurs în interesul legii, pronunțate ulterior rămânării definitive a hotărârii judecătorești atacate, imposibil de invocat în cauzele definitiv soluționate, în care s-a apreciat în sens contrar.

În concluzie, în cea de-a doua ipoteză, în virtutea jurisprudenței consacrate a instanței de contencios constituțional de până în acest moment, *efectele Deciziei nr. 358/2022 nu se pot produce asupra cauzelor definitiv judecate – indiferent dacă acestea privesc norme de procedură penală ori de drept material penal – decât în cazurile în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate astfel invocată, cu excepția acelor decizii care au ca efect dezincriminarea faptei sau micșorarea limitei maxime a pedepsei, invocate prin prisma căilor extraordinare de atac sau a celorlalte mijloace procedurale specifice, străine de cazul de contestație în anulare ce face obiectul prezentei cauze, orice soluție contrară putând contraveni jurisprudenței instanței constituționale consacrate până în prezent.*

În situația unui răspuns afirmativ la prima întrebare, Curtea formulează cea de-a doua întrebare, după cum urmează:

2. Dispozițiile art. 155 alin. 1 C.pen. se interpretează în sensul că își mențin efectul întreruptiv de prescripție produs în forma anterioară Deciziei Curții Constituționale nr. 297/26.04.2018?

Pentru a se răspunde la această întrebare, Curtea consideră că trebuie pornit de la **prezumția de constituționalitate** a dispozițiilor art. 155 alin. 1 C.proc.pen. în forma anterioară Deciziei Curții Constituționale nr. 297/26.04.2018, urmând a se analiza dacă efectele juridice produse în baza acestui text legal prezumat constituțional, ce vizează **întreruperea cursului termenelor de prescripție a răspunderii penale**, subzistă și pentru perioada ulterioară de până la publicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 358/2022, prin prisma **principiului aplicării legii penale mai favorabile**.

Cu privire la **prescripția răspunderii penale și aplicarea legii penale mai favorabile**, Curtea regăsește pertinente următoarele soluții ale instanței de contencios constituțional.

Astfel, prin **Decizia nr. 1092/2012**, constatând că **prevederile art. 124 din Codul penal sunt constituționale în măsura în care nu împiedică aplicarea legii penale mai favorabile faptelor săvârșite sub imperiul legii vechi**, Curtea Constituțională a reținut că „prin efectele sale prescripția, așa cum s-a arătat mai sus, înlătură răspunderea penală. Aceasta înseamnă că există o asemenea răspundere, dar care, prin efectul prescripției, este înlăturată. În unele legislații, efectul juridic al prescripției este arătat prin aceea că „înlătură acțiunea penală”. Acest punct de vedere este parțial exact, deoarece **prescripția aparține dreptului penal material, și nu dreptului procesual penal**. Așa fiind, prescripția este o cauză de înlăturare a răspunderii penale. Este adevărat că, înlăturându-se răspunderea penală, se înlătură și acțiunea penală, dar acesta este un efect derivat, de ordin procesual, ce decurge din primul efect, din înlăturarea răspunderii penale, efect de ordin material.(...)”

De asemenea, prin Decizia nr. 1.470 din 8 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 2 decembrie 2012, Curtea Constituțională a statuat că **„determinarea caracterului <<mai favorabil>> are în vedere o serie de elemente**, cum ar fi: cuantumul sau conținutul pedepselor, condițiile de incriminare, cauzele care exclud sau înlătură responsabilitatea, influența circumstanțelor atenuante sau agravante, normele privitoare la participare, tentativă, recidivă etc. Așa fiind, criteriile de determinare a legii penale mai favorabile au în vedere atât condițiile de incriminare și de tragere la răspundere penală, cât și condițiile referitoare la pedeapsă.”(subl. Curții de apel).

Prin **Decizia nr. 511/2013** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 125 alin. 3 din Codul penal, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată și a constatat că dispozițiile art. 125 alin. 3 din Codul penal, care au declarat imprescriptibile infracțiunile contra păcii și omenirii și cele contra vieții comise cu intenție sau praeterintenție, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Pentru a dispune astfel, Curtea a reținut că **„dincolo de controversele doctrinare cu privire la natura juridică a instituției prescripției**, ceea ce este cert și constituie un reper juridic important în analiza controlului de constituționalitate este faptul că **legislațiile statelor semnatare ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale trebuie să respecte prevederile art. 7 paragraful 1 din această convenție**, care reprezintă fundamentul protecției juridice sub aspectul neretroactivității legii.

Astfel, **indiferent de modul în care legislația sau doctrina califică instituția prescripției, aceasta, prin finalitatea ei, este aceeași în toate sistemele de drept europene**, în sensul că, după trecerea unui anumit interval de timp, statul renunță la dreptul de a mai aplica o pedeapsă infractorului sau de a mai dispune executarea unei pedepse. (...)”

Într-o atare situație, **legiuitorul a avut de ales între principiul securității raporturilor juridice și echitatea juridică, ambele componente fundamentale ale statului de drept**. Fiind sarcina legiuitorului să decidă cărui principiu îi acordă prevalență, acesta, fără a interveni arbitrar și ținând seama de valoarea primordială a dreptului la viață consacrat de art. 22 alin. (1) din Constituția României, a optat pentru aplicarea imediată a dispozițiilor din materia prescripției, mai severe, inclusiv pentru infracțiuni comise anterior, pentru care termenul de prescripție a executării pedepsei nu s-a împlinit încă.

Curtea constată că opțiunea legiuitorului privind reglementarea imprescriptibilității executării pedepselor principale în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 174 - 176 din Codul penal și al infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei pentru care, la data intrării în

vigoare a dispozițiilor de lege criticate, nu s-a împlinit termenul de prescripție a executării, nu are drept consecință un prejudiciu constituțional relevant. Prin urmare, reglementarea cuprinsă în art. 125 alin. 3 din Codul penal nu încalcă Constituția, fiind compatibilă cu sistemul principiilor consacrate de prevederile Legii fundamentale.” (subl. Curții de apel).

În continuare, prin **Decizia nr. 443/2017**, cu privire la dispozițiile art. 155 alin. 3 C.pen., referitoare la caracterul *in rem* iar nu *in personam* al efectelor întreruperii termenului de prescripție, Curtea a reținut următoarele:

„Prin urmare, prescripția răspunderii penale produce efecte *in rem*, prin raportare la faptele de natură penală săvârșite, și nu *in personam*, în mod diferit pentru fiecare participant în parte. De altfel, ***soluția contrară ar fi de natură a afecta însăși substanța instituției prescripției, aceea de consecință a atenuării impactului social al faptelor de natură penală comise, și ar transforma-o pe aceasta într-un mijloc juridic ce ar avea ca scop o absolvire a persoanei de aplicarea pedepsei penale, înlocuind, astfel, semnificația instituției prescripției răspunderii penale cu unul dintre efectele acesteia.*** (...)

24. Distinct de cele anterior menționate, așa cum, de altfel, a fost precizat mai sus, ***termenul de prescripție reprezintă intervalul de timp în care organele judiciare își pot exercita dreptul de a trage la răspundere penală persoanele care săvârșesc infracțiuni și de a aplica pedepse pentru faptele comise, privite obiectiv, în ansamblul lor, și nu subiectiv, din perspectiva persoanelor care au participat la comiterea acestora.*** Prin urmare, împlinirea acestui termen are ca efect decăderea organelor judiciare din dreptul anterior menționat. Așa fiind, este firesc ca îndeplinirea oricărui act de procedură în privința faptelor comise să aibă ca efect debutul unui nou termen de prescripție cu privire la ansamblul faptelor care, împreună, formează infracțiunea sau infracțiunile urmărite, până la împlinirea termenului prescripției speciale, conform art. 155 alin. (4) din Codul penal. ***În cazul în care aceste infracțiuni au fost săvârșite în participație, același efect se va produce, independent de persoanele care le comit sau își aduc aportul la săvârșirea lor. Doar în acest fel poate fi atinsă finalitatea procesului penal, care constă în aflarea adevărului, principiu prevăzut la art. 5 din Codul de procedură penală.***” (subl. Curții de apel).

Prin **Decizia nr. 297/2018** s-a constatat că „soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea "oricărui act de procedură în cauză", din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională”.

Pentru a dispune astfel, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

„27. (...) ***Cum prescripția răspunderii penale este o instituție de drept penal substanțial care are la bază trecerea timpului, dispozițiile legale ce reglementează termenele de prescripție a răspunderii penale și modalitatea de aplicare a acestora au o importanță considerabilă, atât pentru activitatea organelor judiciare ale statului, cât și pentru persoanele care săvârșesc infracțiuni.***

28. Având în vedere aceste considerente, se impune a fi garantat caracterul previzibil al efectelor dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal asupra persoanei care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, inclusiv prin asigurarea posibilității acesteia de a cunoaște aspectul intervenirii întreruperii cursului prescripției răspunderii penale și al începerii cursului unui nou termen de prescripție. De altfel, data efectuării unui act de procedură ce produce efectul anterior menționat este și data de la care începe să curgă și poate fi calculat noul termen de prescripție. A accepta soluția contrară înseamnă a crea, cu ocazia efectuării unor acte procedurale care nu sunt comunicate suspectului sau inculpatului și care au ca efect întreruperea cursului prescripției răspunderii penale, pentru persoana în cauză ***o stare de incertitudine perpetuă, dată de imposibilitatea unei aprecieri rezonabile a intervalului de timp în care poate fi trasă la răspundere penală pentru faptele comise, incertitudine ce poate dura până la împlinirea termenului prescripției speciale, prevăzut la art. 155 alin. (4) din Codul penal.***” (...)

34. Având în vedere considerentele mai sus arătate, Curtea constată că soluția legislativă anterioară, prevăzută la art. 123 alin. 1 din Codul penal din 1969, îndeplinea condițiile de previzibilitate impuse prin dispozițiile constituționale analizate în prezenta cauză, întrucât prevedea întreruperea cursului prescripției răspunderii penale doar prin îndeplinirea unui act

care, potrivit legii, trebuia comunicat, în cauza în care persoana vizată avea calitatea de învinuit sau inculpat.”(subl. *Curții de apel*).

Ulterior Deciziei nr. 297/2018 și până la pronunțarea Deciziei nr. 358/2022, prin Decizia nr. 650/2018 privind modificările masive aduse Codului penal și Legii nr. 78/2000, Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea intenției legislative de modificare a caracterului *in rem* al efectelor prescripției și consacrarea acestora *in personam*, *făcând trimitere expresă la cazul de întrerupere constând în efectuarea unui act de procedură ce trebuie comunicat participantului*, ocazie cu care a reținut că „prin prisma instituției prescripției răspunderii penale, comunicarea actului de procedură prevăzut de lege autorului sau unuia dintre participanții la săvârșirea infracțiunii semnifică o menținere a rezonanței sociale a faptei, ceea ce înseamnă că fapta nu a fost uitată și este în atenția societății, efectul acesteia vizează fapta, și nu persoanele. Prin urmare, *întreruperea termenului de prescripție, cu consecința curgerii unui nou termen de prescripție, nu poate fi raportată la persoană, ci la faptă, acesta din urmă fiind criteriul care ține de natura prescripției*” (parag. 421, subl. *Curții de apel*).

În sfârșit, prin **Decizia nr. 358/2022**, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal sunt neconstituționale, arătând că forma textului legal rămas după Decizia nr. 297/2018 a dat naștere unei practici judiciare ce tinde la adoptarea unei soluții de suplinire a competențelor legiuitorului, prin identificarea ansamblului legislativ și aplicarea acestuia, de multe ori prin analogie. Cu această ocazie, Curtea a constatat expres că, prin **efectele pe care le produce, Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018 împrumută natura juridică a unei decizii simple/extreme**, întrucât, constatând neconstituționalitatea faptului că întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale se realiza prin îndeplinirea "oricărui act de procedură în cauză", Curtea a sancționat unica soluție legislativă pe care dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal o reglementau, astfel că, a concluzionat Curtea, ansamblul normativ în vigoare nu oferă toate elementele legislative necesare aplicării previzibile a normei sancționate prin Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018. Mai mult, a arătat Curtea, deși a făcut trimitere la vechea reglementare, evidențiind reperele unui comportament constituțional pe care legiuitorul avea obligația să și-l însușească, aplicând cele statuate de Curte, acest fapt nu poate fi interpretat ca o permisiune acordată de către instanța de contencios constituțional organelor judiciare de a stabili ele însele cazurile de întrerupere a prescripției răspunderii penale. În consecință, Curtea a constatat că, „în condițiile stabilirii naturii juridice a Deciziei nr. 297 din 26 aprilie 2018 ca decizie simplă/extremă, în absența intervenției active a legiuitorului, obligatorie potrivit art. 147 din Constituție, pe perioada cuprinsă între data publicării respectivei decizii și până la intrarea în vigoare a unui act normativ care să clarifice norma, prin reglementarea expresă a cazurilor apte să întrerupă cursul termenului prescripției răspunderii penale, fondul activ al legislației nu conține vreun caz care să permită întreruperea cursului prescripției răspunderii penale” (subl. *Curții de apel*).

În ceea ce privește **delimitarea normelor de drept penal material de cele de procedură penală**, Curtea Constituțională a consacrat o serie de criterii, care sunt aplicabile indiferent de așezarea normelor în Codul penal sau în Codul de procedură penală, precum obiectului de reglementare al normei (cuantumul pedepsei aplicabile), scopului normei (un drept, o facultate, nefiind o normă care să reglementeze proceduri), criteriul rezultatului la care conduce norma (cu privire la răspunderea penală pe care o poate înlătura, reduce sau agrava), cu mențiunea că în măsura în care aplicarea concretă a unei norme la o speță dedusă judecății, indiferent de ramura de drept căreia îi aparține, aduce o schimbare cu privire la condițiile de incriminare, de tragere la răspundere penală și de aplicare a pedepselor, aceasta va cădea sub incidența legii penale mai favorabile (*Decizia nr. 1470/2011*).

Referitor la critica potrivit căreia dispozițiile art. 320[^]1 din Codul de procedură penală contravin **cerințelor de drept procesual asupra principiului aplicării legii penale mai favorabile**, prin aceeași Decizie nr. 1470/2011 Curtea a constatat următoarele:

„Acest principiu are în primul rând rang constituțional și, în subsidiar, rang legal, așa cum este statuat prin art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală și art. 13 din Codul penal. Pe cale

de consecință, *teza potrivit căreia producerea efectului în materia dreptului penal (art. 320¹ alin. 7 din Codul de procedură penală) este condiționată de îndeplinirea cerințelor de drept procesual penal (art. 320¹ alin. 1 - 6 din Codul de procedură penală) nu poate fi primită, deoarece principiul aplicării imediate a legii procesuale penale nu poate înfrânge principiul constituțional al aplicării legii penale mai favorabile.* În esența sa, acest din urmă principiu are în vedere situațiile în care anumite infracțiuni sunt săvârșite sub legea veche, dar judecate sub imperiul legii noi.”

Așa fiind, în ceea ce privește *natura juridică a instituției întreruperii prescripției răspunderii penale*, Curtea de apel regăsește argumente de ambele părți.

Astfel, în condițiile în care instituția prescripției răspunderii penale, incluzând termenele de prescripție, are o natură juridică de drept material, argumente formale precum necesitatea privirii ei în mod unitar și evitarea unor perspective fragmentare, dar și rațiuni de fond cum sunt cele potrivit cărora întreruperea termenului privește cursul acestuia și ține astfel de însăși esența sa, pot conduce la concluzia că întreruperea cursului termenului de prescripție nu este deosebită de însăși prescripția răspunderii penale, fiind doar o componentă a acestuia și urmând astfel natura sa juridică.

Pe de altă parte, instituția întreruperii prescripției răspunderii apare calificată ca instituție distinctă de cea a însăși prescripției răspunderii penale, așa cum însăși instanța constituțională s-a referit la aceasta, putând avea un caracter preponderent de procedură, ținând în mod direct de actul de procedură întrerupător de prescripție, reglementat de norma în vigoare la data realizării lui, cu privire la care așteptările acuzatului nu pot fi considerate legitime în favoarea aplicării unei legi penale mai favorabile sub acest aspect.

În vederea dezlegării chestiunii de drept invocate, Înalta Curtea va putea avea în vedere *interpretarea juridică a normei invocate ca un imperativ necesar*, ținând seama totodată și de unele concepții actuale de interpretare, prin luarea în considerare a tuturor tehnicilor și metodelor de interpretare, pornind de la textul legii, contextul acesteia, istoria sa și tradițiile juridice, jurisprudența, finalitatea legii și consecințele aplicării acesteia evaluate în lumina acestui scop (Stephen Breyer, *Making Our Democracy Work: A Judge's View*, Editura Vintage Books, New York, 2011, pag. 88).

În privința procesului de interpretare juridică, Curtea Europeană a arătat, în mod special pe terenul art. 7 din Convenție privind principiul legalității infracțiunilor și a pedepselor, că necesitatea clarificării normelor de drept se impune în orice sistem juridic, în condițiile în care, oricât de clar ar fi formulată o dispoziție legislativă, inclusiv o dispoziție de drept penal, în mod inevitabil există un element de interpretare judiciară. Funcția decizională acordată instanțelor servește tocmai la îndepărtarea îndoielilor ce ar putea exista în privința interpretării normelor [Kafkaris împotriva Ciprului (MC), pct. 141]. În tradiția juridică a statelor părți la Convenție este consacrat faptul că jurisprudența, ca sursă de drept, contribuie în mod necesar la evoluția progresivă a dreptului penal. Art. 7 din Convenție nu poate fi interpretat ca interzicând clarificarea progresivă a normelor privind răspunderea penală prin interpretarea judiciară a fiecărei cauze în parte, cu condiția ca rezultatul să fie concordant cu substanța infracțiunii și previzibil în mod rezonabil [S.W. împotriva Regatului Unit, pct. 36; Streletz, Kessler și Krenz împotriva Germaniei (MC), pct. 50; Kononov împotriva Letoniei (MC), pct. 185]. Previzibilitatea interpretării jurisprudențiale privește, în mod egal, elementele constitutive ale infracțiunii (Pessino împotriva Franței, pct. 35-36; Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României, pct. 43-47; Dallas împotriva Regatului Unit, pct. 72-77) și pedeapsa aplicabilă [Alimuçaj împotriva Albaniei, pct. 154-162; Del Río Prada împotriva Spaniei (MC), pct. 111-117]. Interpretarea aspectelor strict procedurale nu are nicio incidență asupra previzibilității infracțiunii și nu ridică, astfel, nicio problemă din perspectiva art. 7 (Khodorkovskiy și Lebedev împotriva Rusiei, pct. 788-790, privitor la o pretinsă piedică procedurală în calea acuzării). În ceea ce privește compatibilitatea interpretării judiciare dată de instanțele interne cu substanța infracțiunii, Curtea trebuie să verifice dacă interpretarea era în conformitate cu textul dispoziției din legea penală în cauză citită în contextul său și dacă interpretarea nu era nerezonabilă (a se

vedea, printre multe altele, Jorgic împotriva Germaniei, pct. 104-108, în ceea ce privește infracțiunea de genocid).

În ceea ce privește caracterul previzibil în mod rezonabil al interpretării judiciare, Curtea trebuie să examineze dacă reclamantul putea prevedea în mod rezonabil la momentul faptelor, la nevoie cu ajutorul unui jurist, că risca să fie acuzat și condamnat pentru infracțiunea în cauză (Jorgic împotriva Germaniei, pct. 109-113) și să i se aplice pedeapsa prevăzută în acest caz. Curtea trebuie să verifice, în special, dacă interpretarea judiciară a legii penale se limitează la a urma o tendință vizibilă în evoluția jurisprudenței instanțelor (S.W. împotriva Regatului Unit și C.R. împotriva Regatului Unit, în ceea ce privește un viol și o tentativă de viol a doi bărbați asupra soțiilor lor, în care Curtea a reținut că natura înjositoare în esență a violului era atât de evidentă încât încadrarea penală dată de instanțele britanice trebuia să fie calificată drept previzibilă și conformă cu obiectivele fundamentale ale Convenției, „a cărei esență însăși este respectarea demnității și a libertății umane”) sau dacă instanțele interne au efectuat un reviriment jurisprudențial care nu putea fi prevăzut de către persoana în cauză (Pessino împotriva Franței, pct. 36; Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României, pct. 44; Del Río Prada împotriva Spaniei, pct. 111-117). Pentru a evalua previzibilitatea unei interpretări judiciare, nu trebuie să se acorde o importanță determinantă absenței unor precedente jurisprudențiale comparabile (K.A. și A.D. împotriva Belgiei, pct. 55-58, privind anumite practici sadomasochiste care au dus la o condamnare pentru loviri sau alte violențe, și al căror caracter violent și rar a fost subliniat de către Curte; a se vedea, de asemenea Soros împotriva Franței, pct. 58). Atunci când instanțele interne trebuie să interpreteze o dispoziție a legii penale pentru prima dată, o interpretare a întinderii unei infracțiuni aflate în concordanță cu substanța infracțiunii trebuie, în principiu, să fie considerată ca previzibilă (Jorgic împotriva Germaniei, pct. 109, în care reclamantul a fost prima persoană condamnată de genocid în temeiul unei dispoziții din Codul penal). Chiar o interpretare nouă a întinderii unei infracțiuni existente poate fi previzibilă în mod rezonabil în lumina art. 7, cu condiția ca aceasta să fie rezonabilă din perspectiva dreptului intern și concordantă cu substanța infracțiunii (a se vedea, pentru o interpretare nouă a noțiunii de fraudă fiscală, Khodorkovskiy și Lebedev împotriva Rusiei, pct. 791- 821, în care Curtea a reținut că legislația fiscală penală poate fi suficient de flexibilă pentru a se adapta la situațiile noi fără să devină însă imprevizibilă).

Deși Curtea Europeană poate acorda atenție interpretării legii dată de doctrina din perioada relevantă, mai cu seamă atunci când aceasta merge în același sens cu jurisprudența (K.A. și A.D. împotriva Belgiei, pct. 59; Alimuçaj împotriva Albaniei, pct. 158-160), faptul că doctrina interpretează liber un text de lege nu poate înlocui existența unei jurisprudențe (Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României, pct. 26 și 43). Dacă, în anumite cazuri, o îndelungă toleranță a autorităților față de anumite comportamente totuși inacceptabile din punct de vedere penal poate duce la o dezincriminare de facto a respectivului comportament, simplul fapt că alte persoane nu au fost urmărite penal sau condamnate nu poate să excludă angajarea răspunderii penale a persoanei în cauză condamnate sau să facă imprevizibilă condamnarea acesteia din perspectiva art. 7 (Khodorkovskiy și Lebedev împotriva Rusiei, pct. 816-820).

Pe de altă parte, trebuie subliniat că instanța europeană sancționează, din perspectiva previzibilității, orice interpretare extinsă a legii penale în defavoarea acuzatului (*in malam partem*), atât atunci când această interpretare rezultă dintr-un reviriment imprevizibil al jurisprudenței [Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României, pct.39-48] sau constituie o interpretare prin analogie care nu poate fi considerată compatibilă cu substanța infracțiunii (de exemplu, condamnarea pentru genocid în Vasiliauskas împotriva Lituaniei (MC), pct. 179- 186] sau atunci când este vorba despre o interpretare extinsă și imprevizibilă a unei infracțiuni în defavoarea acuzatului, incompatibilă cu însăși esența infracțiunii (Navalnyy împotriva Rusiei, pct. 68). Din această perspectivă, Curtea poate, de asemenea, sancționa condamnarea pentru o infracțiune care era rezultatul unei evoluții jurisprudențiale consolidate după comiterea faptelor atribuite (de exemplu, infracțiunea de concurs extern în asociație de tip mafiot în Contrada împotriva Italiei (nr. 3), pct. 64- 76) sau condamnarea cu aplicarea unei dispoziții neclare a dreptului intern care face obiectul unor interpretări divergente (Žaja împotriva Croației, pct. 99-

106). În această privință, o jurisprudență care prezintă incoerențe este lipsită de precizia necesară pentru a evita orice risc de arbitrar și pentru a permite fiecărei persoane să prevadă consecințele acțiunilor sale (ibidem, pct. 103).

În ceea ce privește jurisprudența relevantă în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului, Curtea mai reține următoarele:

Cât privește distincția dintre dreptul penal material și dreptul procedural, Curtea europeană a precizat că normele cu privire la retroactivitate prevăzute de art. 7 din Convenție nu se aplică decât dispozițiilor care definesc infracțiunile și pedepsele prevăzute pentru sancționarea acestora. În principiu, acestea nu se aplică legilor de procedură, a căror aplicare imediată, conform principiului *tempus regit actum*, a fost considerată rezonabilă de către Curte [Scoppola împotriva Italiei (nr. 2) (MC), pct. 110, cu trimiterile citate la cauze referitoare la art. 6 din Convenție: a se vedea, de exemplu, normele în materie de declarații ale martorilor, descrise ca „norme de procedură” în Bosti împotriva Italiei (dec.), pct. 55], sub rezerva lipsei caracterului arbitrar [Morabito împotriva Italiei (dec.)]. Cu toate acestea, atunci când o dispoziție descrisă ca procedurală în dreptul intern are o influență asupra severității pedepsei care trebuie aplicată, Curtea consideră această dispoziție ca „drept penal material”, căreia i se aplică ultima frază din art. 7 § 1 [Scoppola împotriva Italiei (nr.2) (MC), pct. 110-113, privind o dispoziție din Codul de procedură penală consacrată severității pedepsei care trebuie aplicată atunci când procesul s-a derulat conform procedurii simplificate].

În ceea ce privește în mod special prescripția, Curtea a considerat că art. 7 nu împiedică aplicarea imediată la procedurile în desfășurare a legilor care prelungesc termenele de prescripție, din moment ce faptele imputate nu s-au prescris niciodată (Coëme și alții împotriva Belgiei, pct. 149), și în lipsa caracterului arbitrar [Previti împotriva Italiei (dec.), pct. 80-85]. Astfel, Curtea a stabilit că normele în materie de prescripție sunt legi de procedură, în măsura în care acestea nu definesc infracțiunile și pedepsele, și că pot fi interpretate ca impunând o simplă condiție prealabilă pentru examinarea cauzei [ibidem, pct. 80; Borcea împotriva României (dec), pct. 64] – *făcând trimitere deci la sisteme de drept european, precum cel al României și Italiei, în care prescripția răspunderii penale este privită tradițional ca instituție de drept penal material*.

Așa fiind, în cauza *Borcea împotriva României*, Curtea europeană a reținut astfel:

„64. În ceea ce privește dispozițiile aplicabile în materia prescripției, Curtea reamintește că s-a pronunțat deja în sensul în care aplicarea imediată a unei legi care proroga termenele de prescripție nu aducea atingere art. 7 din Convenție, „întrucât nu se poate interpreta că această dispoziție ar împiedica, prin efectul aplicării imediate a unei legi de procedură, o prelungire a termenelor de prescripție din moment ce faptele imputate nu s-au prescris niciodată”. *Prin urmare, a stabilit că normele în materie de prescripție sunt legi de procedură [Coëme și alții, citată anterior, pct. 149, și Previti împotriva Italiei (dec.), nr. 1845/08, pct. 80, 12 februarie 2013]. Curtea observă că normele privind prescripția nu definesc infracțiunile și pedepsele care le sancționează, și pot fi interpretate ca impunând o simplă condiție prealabilă pentru examinarea cauzei*. 65. Astfel, problema unei eventuale încălcări a art. 7 printr-o dispoziție care ar avea ca efect reparația posibilității de a sancționa fapte cu privire la care termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit nu este incidentă în speță. *Curtea reamintește că reclamantul, care nu putea ignora că faptele de care era acuzat putea angaja răspunderea sa penală, a fost condamnat pentru fapte pentru care dreptul de a declanșa acțiunea penală nu fusese niciodată stins prin prescripție. Aceste fapte constituiau infracțiuni în momentul în care au fost săvârșite, iar pedepsele aplicate nu erau mai severe decât cele aplicabile în momentul săvârșirii faptelor. Reclamantul nu a suferit, ca urmare a schimbării jurisprudenței, un prejudiciu mai mare decât cel la care era expus la momentul săvârșirii infracțiunii (Coëme și alții, citată anterior, pct. 150).*

66. În ceea ce privește modalitatea în care trebuie să fie aplicate legile succesive privind prescripția, Curtea admite că atingerea unui consens jurisprudențial este un proces care poate dura și existența unei divergențe poate fi tolerată atât timp cât ordinea juridică internă are capacitatea de a o resorbi [mutatis mutandis, *Maktouf și Damjanovic împotriva*

Bosniei și Herțegovinei (MC), nr. 2312/08 și 34179/08, pct. 66, CEDO 2013 (extrase)]. În speță, cele mai înalte jurisdicții naționale, respectiv Înalta Curte de Casație și Justiție și Curtea Constituțională, au soluționat această divergență, aliniindu-și pozițiile asupra problematicei aplicării celor două legi penale succesive. Astfel, prin decizia interpretativă obligatorie din 6 noiembrie 2014, Înalta Curte a stabilit că interpretarea art. 5 din noul Cod penal trebuie să fie realizată în sensul indicat de către Curtea Constituțională. Curtea a observat, de asemenea, că soluția pronunțată în cauza de față este similară deciziei adoptate de către Curtea Constituțională, precum și jurisprudenței actuale a Înaltei Curți. 67. Prin urmare, nu au fost încălcate drepturile reclamantului prevăzute la art. 7 din Convenție. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în conformitate cu art. 35 § 3 lit. a) și 4 din Convenție.” [Borcea împotriva României (dec), din 15 octombrie 2015, pct. 64-67]. (subl. Curții de apel).

În concluzie, *Curtea Europeană a Drepturilor Omului – conștientă de diferența de opinii și tradiții în statele membre cu privire la natura materială sau procedurală a prescripției – a stabilit că art. 7 din Convenție nu împiedică aplicarea imediată la procedurile în desfășurare a normelor care prelungesc termenele de prescripție, din moment ce faptele imputate nu s-au prescris niciodată (Coëme și alții împotriva Belgiei, pct. 149), și în lipsa caracterului arbitrar [Previti împotriva Italiei (dec.), pct. 80-85], reținând – chiar într-o cauză relativ recentă împotriva României – că, din perspectiva dreptului convențional, normele în materie de prescripție sunt legi de procedură, în măsura în care acestea nu definesc infracțiunile și pedepsele, și că pot fi interpretate ca impunând o simplă condiție prealabilă pentru examinarea cauzei [Borcea împotriva României (dec), pct. 64].*

În doctrina noastră penală, cu privire la natura juridică a prescripției și actului de întrerupere, s-a arătat că „în prezent, cvasiunanimitatea doctrinei consideră instituția prescripției ca aparținând dreptului penal substanțial și ca atare aplică în materia prescripției regula legii penale mai favorabile. *Regula legii penale mai favorabile se aplică prescripției, nu și actelor întreruptive de prescripție. Într-adevăr, în timp ce prescripția este o instituție de drept substanțial, întreruperea prescripției este o instituție de drept procesual. De aceea, actele întreruptive de prescripție trebuie întotdeauna luate în considerare numai în raport cu legea sub imperiul căreia s-au produs (tempus regit actum)...* Într-adevăr, nu în toate cazurile legea care prevede prescripția cea mai scurtă este și legea mai favorabilă; de exemplu, dacă o lege prevede un termen de prescripție mai lung, dar în același timp dispune că nu poate fi întrerupt cursul prescripției sau că anumite acte nu au efect întreruptiv de prescripție, această lege – în cazul când au avut loc acte care ar putea fi întreruptive de prescripție – poate fi mai favorabilă decât legea care prevede un termen de prescripție mai scurt, dar care dispune că prescripția poate fi întreruptă sau că au efect întreruptiv de prescripție actele care potrivit celeilalte legi nu produc acest efect.” (Siegfried Kahane, în Vintilă Dongoroz și colab., *Explicații teoretice ale Codului Penal Român - Partea Generală*, vol. 1, ediția a II-a, Editura Academiei Române și Editura C.H.Beck, București, 2003, pagina 76).

Nu este mai puțin adevărat că unii autori leagă nu doar prescripția, ci și actele întreruptive de prescripție, de aplicarea principiului legii penale mai favorabile, arătând următoarele: „Cum instituția prescripției aparține dreptului penal substanțial, va fi aplicabil în cazul acestor situații tranzitorii *principiul legii mai favorabile, atât în ceea ce privește termenul de prescripție, cât și al actelor întrerupătoare de prescripție*. În Codul penal anterior (Codul penal Carol al II-lea), aplicarea legii mai favorabile era expres prevăzută; o atare prevedere nu este necesară, fiindcă regula mitior lex este aplicabilă tuturor reglementărilor din Codul penal; dacă totuși codul penal anterior conținea o prevedere în acest sens a fost din cauză că în sistemul legislației penale de la 1864 prescripția era reglementată în Codul de procedură penală și deci supusă regulii tempus regit actum; or, pentru a evita orice influență a sistemului anterior, s-a socotit util să se prevadă expres că în materie de prescripție se aplică legea cea mai favorabilă. Pentru stabilirea legii mai favorabile se va compara încadrarea faptei potrivit unei legi și termenul de prescripție respectiv potrivit aceleiași legi cu încadrarea faptei potrivit celeilalte legi și cu termenul de prescripție din această lege; va fi aplicabilă legea care va oferi rezultatul mai favorabil” (Ion Oancea, în Vintilă Dongoroz și colab., *Explicații Teoretice ale Codului Penal*

Român, *Partea Generală*, vol. III, Ediția a II-a, Editura Academiei Române și Ed. C.H. Beck, București, 2003, pagina 347).

Din perspectiva însă a tradiției noastre juridice se poate constata că, deși Codul penal din 1936 (Codul penal Carol al II-lea) a preluat concepția italiană în privința naturii de drept material a prescripției juridice, a prevăzut totuși în dispozițiile art. 600 alin. 2 că „*Actele întreruptive de prescripție, împlinite sub legea anterioară, păstrează efectele lor și sub legea nouă*”. În acest sens, doctrina vremii a subliniat că „în ceea ce privește actele întrerupătoare, eficiența lor se va evalua întotdeauna în raport cu legea din momentul în care s-au produs, fiindcă în privința lor se aplică principiul *tempus regit actum*, principiu admis în art. 600 alin. 2 din prezentul cod”. Totodată, aceeași doctrină a mai arătat că „prin această dispozițiune legiuitorul a voit să arate că *o prescripțiune bine întreruptă sub imperiul legii vechi nu-și poate reîncepe cursul decât de la data actului întrerupător, indiferent dacă un atare act ar mai avea efecte întrerupătoare sub noua lege și indiferent dacă intervalul la care s-a produs întreruperea ar mai permite o întrerupere sub noua lege. ... Dispozițiunea este rațională, fiindcă sub imperiul legii vechi când s-a produs întreruperea valabilă, implicit intervalul de timp care a precedat întreruperea se consideră inoperant, în schimb însă prin efectul întreruperii a început să curgă un nou termen al cărui punct de plecare este chiar momentul întreruperii, moment care rămâne câștigat, încât chiar dacă intervine o lege nouă, punctul de plecare a prescripției va fi acest moment, iar nu momentul comiterii infracțiunii care a devenit inoperant prin efectul întreruperii. Dacă legea nouă ar fi ridicat actelor întrerupătoare produse sub imperiul legii vechi efectul lor, atunci de sigur punctul de plecare al prescripției ar fi rămas momentul săvârșirii infracțiunii, ori legea nouă, prin art. 600 alin. 2, a dispus tocmai contrariu.*” (Vintilă Dongoroz, în *Codul penal Carol al II-lea*, adnotat, Editura Librăriei Soccec & Co. S.A., București, 1937, vol. I, pag 12 și vol. III, pag. 691).

Cu toate acestea, dincolo de controversa privind natura juridică a instituției întreruperii prescripției răspunderii penale, Curtea nu exclude necesitatea realizării unui *just echilibru între principiile aflate în concurs ce privesc, pe de o parte, aplicarea legii penale mai favorabile acuzatului și, de cealaltă parte, principiile echității și justiției, cu corolarul principiilor protecției demnității umane a victimelor infracțiunilor sub toate aspectele protejate prin incriminarea infracțiunilor deduse judecății*.

Pentru a proceda astfel, Înalta Curtea poate avea în vedere însăși jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Astfel, prin *Decizia nr. 1470/2011*, mai sus citată, referitoare la constituționalitatea art. 320¹ C.proc.pen. din 1968, *Curtea Constituțională a subliniat caracterul limitat al principiului aplicării legii penale mai favorabile*, statuând că „*Constituția statuează cu privire la principiul aplicării legii penale mai favorabile. Fiind o construcție teoretică, principiul constituie un element fundamental sau primordial pe care se întemeiază o idee sau lege de bază, o axiomă. Aceasta din urmă este însă valabilă în anumite limite și, prin ea însăși, constituie cadrul și măsura aplicabilității sale*”.

În continuare, prin *Decizia nr. 511/2013*, precitată, referitoare la declararea ca imprescriptibile pentru viitor a unor infracțiuni pentru care nu se împlinise termenul de prescripție, *Curtea Constituțională a acceptat punerea în balanță a principiilor concurente*, pe de o parte, principiul securității raporturilor juridice sub aspectul aplicării legii penale mai favorabile și, de cealaltă parte, principiul echității juridice prin prisma necesității sancționării infracțiunilor deosebit de grave, indiferent de perioada scursă de la data săvârșirii lor și de prevederile legale adoptate în materia prescripției de-a lungul timpului, atâta timp cât acesta nu s-a împlinit în situația dată.

Revenind la cauza de față, în ceea ce privește principiul aplicării legii penale mai favorabile în situația dată, se poate observa că aceasta nu este nici legea în vigoare la data săvârșirii faptei, care a fost cunoscută de acuzat și previzibilă față de acesta sub acest aspect, și nici legea actuală care ar răspunde mai bine nevoilor de apărare socială, ci o *lege intermediară mai favorabilă*, declarată ca atare abia ulterior prin soluția instanței de contencios constituțional, având ca fundament doar ideea că infractorul a câștigat dreptul de a beneficia de prevederile

acesteia; nu poate fi reținută nici justificarea că ar fi imputabil statului că procesul nu s-a finalizat sub imperiul acestei legi, în condițiile în care legea nu a fost aplicabilă în interpretarea dată de instanța constituțională (Florin Streteanu; Daniel Nițu, *Drept penal – Partea generală*, vol. I, Editura Universul Juridic, București, 2014, pag. 129, cu privire la aspectele teoretice privind fundamentul principiului). Or, caracterul in rem al curgerii termenului de prescripție, consacrat legal și confirmat constituțional, ar exclude simpla perspectivă subiectivă a făptuitorului și ar antama o abordare legată de fapta comisă în mod obiectiv, așa cum a reținut și Curtea Constituțională atunci când a concluzionat că „*soluția contrară ar fi de natură a afecta însăși substanța instituției prescripției, aceea de consecință a atenuării impactului social al faptelor de natură penală comise, și ar transforma-o pe aceasta într-un mijloc juridic ce ar avea ca scop o absolvire a persoanei de aplicarea pedepsei penale, înlocuind, astfel, semnificația instituției prescripției răspunderii penale cu unul dintre efectele acesteia*” (Decizia nr. 443/2017 par. 23).

Pe de altă parte, principiul mai general al echității și justiției, ce presupune echilibru și imparțialitate în desfășurarea raporturilor sociale și realizarea actului de justiție, bazate pe exigențele dreptății, moralității și corectitudinii în procesul de aplicare a legii, impune ca făptuitorii să răspundă în fața legii penale pentru infracțiunile săvârșite, în vederea ocrotirea interesului public și a salvagădării drepturilor recunoscute victimelor infracțiunii, din perspectiva aflării adevărului și a posibilității de a solicita tragerea la răspundere penală a infractorilor. În felul acesta, ar urma să se protejeze cu precădere drepturile subiective ce constituie obiectul juridic al infracțiunilor deduse judecății, începând cu dreptul la viața atins prin infracțiunile din culpă și până la dreptul la proprietate ce face obiectul juridic al infracțiunilor contra patrimoniului, printre acestea înscriindu-se infracțiuni deosebit de grave, inclusiv împotriva minorilor, precum pot fi privite cele din prezenta cauză, cum sunt traficul de minor și proxenetism. Or, pare că organele judiciare s-au încrezut cu bună-credință în durata termenelor de prescripție, astfel cum acestea au fost prevăzute de textul de lege prezumat constituțional, procedând în consecință la efectuarea actelor de procedură în cauzele pendinte, fără să poată prevedea soluțiile instanței constituționale în materie, cu „putere numai pentru viitor”, potrivit art. 147 alin. 4 din Constituția României, astfel cum au fost ele modulate în aplicarea lor în timp prin jurisprudența acesteia.

Deopotrivă, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cunoaște numeroase cazuri de antamare a principiului echității în defavoarea aplicării legii într-o modalitate prea restrictivă și mecanică, fără luarea în considerare a intereselor aflate în concurs, constatând încălcarea prevederilor Convenției europene sub aspectul obligațiilor pozitive ale statului în protejarea drepturilor fundamentale ale omului.

Astfel, în materie penală, de exemplu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, urmată apoi și de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, a admis relativ recent nuanțarea aplicării principiului interzicerii răspunderii de două ori pentru aceeași faptă (ne bis in idem), calificat ca fiind nederogabil de convenție prin art. 4 alin. 3 din Protocolul nr. 7, recunoscând aplicarea testului *Nilsson* privind legătura materială și temporală în analiza criteriului *bis* (*A și B împotriva Norvegiei*, MC, din 16 noiembrie 2016, par. 130 și 131) și respectiv aplicarea directă a art. 52 alin. 1 din Cartă referitor la restrângerea exercitării unor drepturi și libertăți (*Luca Menci*, par. 41), cu consecința acceptării condiționate a cumulului de sancțiuni penale pentru aceeași faptă cu caracter penal în sens convențional.

În materie civilă, Curtea Europeană a condamnat România în situația în care instanțele naționale au eșuat în găsirea unui just echilibru între interesele concurente ale individului și ale societății în ansamblul său, criticând aplicarea „prea restrictivă” și în mod „mecanic” a prevederile legale în materie, ca urmare a invocării principiului securității juridice și a caracterului personal și netransmisibil al răspunderii penale (refuzul instanțelor de a constata nedemnitatea succesorală a fratelui autorului omorului, în lipsa unei hotărâri definitive de condamnare cerute de textul legii atunci în vigoare, care a putut astfel să vină prin reprezentare la moștenirea victimei în concurs cu ceilalți succesori legali ai acesteia - cauza *Velcea și Mazăre împotriva României*, din 1 decembrie 2009, par. 127, 131 și 133).

Așa fiind, standardele de protecție par să necesite o abordare echilibrată, astfel de soluții putând fi privite nu ca veritabile excepții de la un drept sau principiu care se vrea nederogabil, ci ca simple circumstanțieri în exercitarea sau aplicarea acestora, astfel cum par să fi procedat și instanțele europene. Critica că printr-o astfel de abordare s-ar coborî standardul de protecție a drepturilor omului, care ar putea avea doar o evoluție ascendentă, trebuie privită și din perspectiva necesității asigurării unui just echilibru între principiile și interesele concurente, *atribuindu-se, totuși, o valoare deosebită drepturilor fundamentale individuale*. Așa cum subliniază Curtea de la Strasbourg, „Convenția implică un echilibru echitabil între protejarea interesului general al comunității și respectarea drepturilor fundamentale ale omului, acordând în același timp o valoare deosebită acestuia din urmă” (cauza *Linguistique belge c. Belgiei*, parag. I.B.5).

În același sens este și doctrina constituțională franceză¹, cu referire la „echilibrul concret al principiilor constituționale”, în care se arată că „bogăția și diversitatea blocului constituțional” obligă la un „arbitraj permanent al principiilor constituționale” și la „o modulare continuă”, la o „relativizare generală a drepturilor și libertăților”, nefiind de regăsit nicio „ierarhie materială sau formală” (deși ar exista o „poziție particulară a pluralismului și demnității umane”), ci doar o „ierarhie axiologică mobilă inevitabilă” – „indiferent de obiectul său, oricare ar fi textul său de referință - Declarația din 1789, Preambulul din 1946 sau Carta din 2004 - o libertate poate fi oricând sacrificată de Consiliu, în numele altei libertăți sau a unui obiectiv de valoare constituțională: nici o libertate, nici un drept sau principiu nu are un caracter absolut; fiecare poate fi limitat” (D. Rousseau, P.-Y. Gahdoun, J. Bonnet, *Droit du contentieux constitutionnel*, ediția a 12-a, Editura LGDJ, Paris, 2020, pag. 313-320; Michel Troper, Dominique Chagnollaud, *Traité international de droit constitutionnel*, vol. I, Editura Dalloz, 2012, pag. 493-497).

Așa cum s-a arătat în doctrina de specialitate, „dreptul european al drepturilor omului, în general, și Convenția europeană a drepturilor omului, în special, s-au confruntat mereu cu provocări legate de inevitabilele contradicții decurgând din necesitatea de a impune principii, dar și de a ține cont de realitate. În mod tradițional, anumite situații sunt o tentativă de a concilia inconciliabilul(...) Dincolo de afirmarea valorilor, trebuie să luăm realitatea așa cum este, și nu în mod sistematic așa cum am dori să fie, cu toate că preocuparea ca exigențele să rămână ridicate trebuie să fie continuă” (J.-F. Renucci, *Tratat de drept european al drepturilor omului*, Editura Hamangiu, București, 2009, p. 62).

În fine, dacă urmărim concepția dihotomică a lui Dworkin în privința diferențelor dintre categoriile de *regulă* și *principiu* (Ronald M. Dworkin, *The Model of Rules*, 35 U. Chi. L. Rev. 25 (1967) – regula având caracter concret și aplicabilă într-o manieră de „totul sau nimic”, fiind doar importantă sau neimportantă sub aspect funcțional, pe când principiul are un caracter abstract, cu o dimensiune a greutății și importanței, putând intra în conflict cu alte principii – se poate concluziona că *principiile nu funcționează ca regulile – nu dictează rezultate – ele doar înclină soluția într-un anumit sens, chiar dacă nu în mod concludent, și supraviețuiesc intacte atunci când nu prevalează*.

În concluzie, *în aceasta din urmă ipoteză – dincolo de natura juridică de drept substanțial ori procedural a întreruperii prescripției răspunderii penale – în condițiile caracterului firesc limitat al principiului legii penale mai favorabile, care poate fi privit în concurs cu principiul echității și justiției sub toate aspectele sale ținând de drepturile subiective fundamentale ale victimelor infracțiunilor și ocrotirea interesului public de urmărire și sancționare a infracțiunilor, reținând totodată buna-credință a organelor judiciare, se poate concluziona ca s-ar impune menținerea efectelor actelor de procedură ce și-au produs efectul în baza textului legal incident, care s-a bucurat de prezumția de constituționalitate în toată acea perioadă, având în vedere istoricul instituției care prevedea menținerea acestui efect juridic, scopul acesteia ținând preponderent iertarea sociala dată de trecerea timpului și mai puțin de așteptările subiective ale făptuitorilor, care ar trebui oricum*

să fie legitime, și, în fine, de consecințele juridice ce s-ar produce asupra drepturilor victimelor și interesului public, în contra standardului european în materie care permite afectarea cursului prescripției anterior împlinirii acesteia și care impune obligația pozitivă a statului de a proteja drepturile fundamentale ale omului.

Având în vedere această jurisprudență a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, Curtea de apel nu exclude necesitatea, la aprecierea Înaltei Curți de Casație și Justiție, a unei eventuale **cereri de aviz consultativ**, bazată pe Protocolul nr. 16 la Convenția europeană, ratificat de România prin Legea nr. 172/2022 și pus în aplicare prin Legea nr. 173/2022, în fața Curții de la Strasbourg, sau a unei **trimiteri preliminare**, în temeiul art. 267 TFUE, către Curtea de la Luxemburg, în vederea *statuării asupra concursului între principiile de drept aflate în concurență și pentru evitarea unor soluții viitoare potrivnice ale instanțelor europene, dat fiind amploarea și consecințele deosebite ale situației de față.*

Față de cele expuse, Curtea va constata îndeplinite condițiile legale privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să dea o rezolvare de principiu chestiunilor de drept ridicate în cauză și va proceda în consecință, iar în baza art. 476 alin. 1 C.proc.pen., ținând seama că aceste chestiuni au o înrâurire decisivă în soluționarea cauzei de față, va proceda la suspendarea acesteia până la pronunțarea instanței supreme.

În ceea ce privește **cererea de suspendare a executării pedepsei**, formulată de contestatorii în cauză, Curtea are în vedere următoarele.

Conform art. 430 C.proc.pen., până la soluționarea contestației în anulare, instanța sesizată, luând concluziile procurorului, poate suspenda executarea hotărârii a cărei anulare se cere.

Astfel, Curtea reține că suspendarea executării pedepsei are caracter facultativ și poate fi dispusă de instanță în raport de circumstanțele fiecărei cauze deduse judecătii în contestația în anulare.

În cauză de față, Curtea constată că pentru una dintre infracțiunile pentru care au fost condamnați contestatorii, respectiv infracțiunea de proxenetism în formă continuată, prevăzută de art. 213 alin. 1 C.pen. și pedepsită cu închisoarea de la 2 la 7 ani, care a fost reținută ca fiind epuizată în anul 2016, nu se împlinise termenul general de prescripție a răspunderii penale până la data pronunțării hotărârii definitive de condamnare, acesta având o durată de 8 ani, conform art. 154 alin. 1 lit. c) C.pen. și calculându-se de la săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni, potrivit art. 154 alin. 2 C.pen.

Pentru aceste motive și ținând seama și de obiectul cauzei și cuantumul pedepselor pronunțate, contestatorii fiind condamnați definitiv la pedepse de peste 4 ani închisoare pentru infracțiuni grave de constituire de grup infracțional, trafic de minori și proxenetism, Curtea va respinge ca nefondate cererile de suspendare a executării pedepsei.

ÎN NUMELE LEGII DISPUNE:

În baza art. 476 alin. 1 C.proc.pen., dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să dea o rezolvare de principiu următoarelor chestiuni de drept:

1. În aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) C.proc.pen., astfel cum au fost interpretate prin decizia nr. 10/2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297/26.04.2018 și nr. 358/26.05.2022, poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal în cursul procesului anterior acestei din urmă decizii?

În caz afirmativ:

2. Dispozițiile art. 155 alin. 1 C.proc.pen. se interpretează în sensul că își mențin efectul întreruptiv de prescripție produs în forma anterioară Deciziei Curții Constituționale nr. 297/26.04.2018?

În baza art. 476 alin. 2 C.proc.pen., suspendă cauza până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunilor de drept ridicate în cauză.

În baza art. 430 C.proc.pen., respinge ca nefondate cererile de suspendare a executării pedepselor până la soluționarea contestației în anulare, formulate de petenții contestatori.

Dispune trimiterea la registratura instanței a cererii (...) pentru înregistrarea unui nou dosar, având ca obiect contestație în anulare, formulată de aceasta față de decizia penală nr. 345/AP, pronunțată la data de 10.05.2022, de către Curtea de Apel Brașov, în dosarul penal nr. 49/1372/2019 (filele 24-29 din dosarul nr. 218/64/2022).

Definitivă.

Pronunțată astăzi, data de 23.06.2022, prin punerea acesteia la dispoziția procurorului și a părților, prin mijlocirea grefei instanței.

PREȘEDINTE,
(...)

JUDECĂTOR,
(...)

GREFIER,
(...)

Red.(...)/(...)/23.06.2022/2 ex.